

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα σήμερα, 4 Ιουλίου 1999, ημέρα Κυριακή και ώρα 9.30' π.μ., στην Αίθουσα 150 (1ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής συνεδρίασε η Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της «Βουλής των Εφήβων», υπό την προεδρία του Βουλευτή κ. Αθανάσιου Αλευρά, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων «γεωργία-κτηνοτροφία, τουρισμός, τεχνολογία, υγεία ζώων - ζωοφιλία - αδέσποτα, κλωνοποίηση, αλιεία, δάση, ενέργεια, υδάτινοι πόροι, τρόφιμα, ξενομανία, θαλάσσιο περιβάλλον, ναυτικοί - ναυτιλία, βιομηχανία, διαφήμιση» της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Δ' Σύνοδος 1998 - 1999.

Στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Εφηβοί Βουλευτές»: Ανδρεϊκού Γεωργία (Β' Πειραιά), Ανδρικόπουλος Απόστολος (Νομός Καβάλας), Ατματζίδης Ευστράτιος (Νομός Πέλλας), Βαφειδίου Στεφανία (Βέλγιο), Γιαννέτου Ευφροσύνη (Νομός Ηλείας), Δαλαβέρα Αντωνία (Νομός Πέλλας), Ζορμπάς Ιωάννης (Αιθιοπία), Καρακόζογλου Ελισάβετ (Νομός Λαρίσης), Κουιάκος Γεώργιος (Β' Πειραιά), Κοκκινάκη Βασιλική (Νομός Λασιθίου), Κουκλουμπέρης Δημήτρης (Νομός Μαγνησίας), Κουμπάρη Ευθυμία (Νομός Φθιώτιδας), Κυριακίδου Παρασκευή (Νομός Γρεβενών), Λάγκας Νικόλαος (Ισραήλ), Λαζινού Αντιγόνη (Νομός Καρδίτσας), Λιάπη Ευαγγελία (Νομός Λαρίσης), Μαγκούφης Κωνσταντίνος (Νομός Βοιωτίας), Μαργαρίτη Κυριάκος (Πάφος-Κύπρος), Μεταξά Αικατερίνη (Νομός Κέρκυρας), Μήτσιος Βασίλειος (Νομός Καρδίτσας), Μιχαλάκη Αικατερίνη (Β' Πειραιά), Μπακλατζής Πρόδρομος (Β' Αθήνας), Μπαργωτάκη Ευαγγελία (Νομός Χαλκίδας), Μπασούκα Αθηνά (Νομός Μαγνησίας), Μπέτση Ευαγγελία (Υπόλοιπο Αττικής), Μπινίκου Μαρία (Νομός Σάμου), Μπόνης Ιωάννης (Β' Πειραιά), Μπότης Ιωάννης (Νομός Καρδίτσας), Νάρη Ειρήνη (Νομός Λαρίσης), Νικολαΐδου Δήμητρα (Νομός Ροδόπης), Νικολόπουλος Γιάννης (Β' Αθήνας), Νταντίνος Κωνσταντίνος (Νομός Μαγνησίας), Ξεναρίου Αγγελική (Β' Πειραιά),

Ξενιτόπουλος Χρήστος (Νομός Κιλκίς), Παλούκης Δημήτριος (Α' Αθήνας), Πανοηλίας Χρήστος (Νομός Κυκλάδων), Παπαγιάννης Ιωάννης (Α' Πειραιά), Παπαδόγιαννη Νικολέτα (Νομός Κορινθίας), Παπαστεργίου Μαρία (Νομός Πιερίας), Παραδεισοπούλου Δέσποινα (Β' Πειραιά), Πετροπούλου Σωτηρία (Νομός Αρκαδίας), Πολυδώρου Μαρία (Λευκωσία - Κύπρος), Σακαλή Άννα (ΗΠΑ), Σδρούλια Θεανώ (Επικρατείας), Σημαντηράκης Νικόλαος (Β' Αθήνας), Σιμωνάκης Γεώργιος (Νομός Κεφαλληνίας), Σούρα Κωνσταντία (Νομός Ημαθίας), Σπαθαράκη Αικατερίνη (Β' Αθήνας), Στάμος Κωνσταντίνος (Νομός Φθιώτιδας), Σταυροπούλου Μαρία (ΗΠΑ), Στεφανοπούλου Όλγα (Νομός Μεσσηνίας), Σωκράτους Ανδρέας (Λευκωσία-Κύπρος), Τασιούλης Γεώργιος (Νομός Κορινθίας), Τζαμτζής Όθων (Β' Αθήνας), Τριβιάη Κωνσταντίνα - Άννα (Νομός Κοζάνης), Τσαντήλα Βασιλική (Νομός Αρκαδίας), Τσεκούρας Χρήστος (Νομός Μεσσηνίας) και η Τσορακίδου Σουλτάνα (Νομός Πέλλας).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής παρέστη ο κ. Ιωάννης Γιαννόπουλος, σχολικός σύμβουλος Δρ της Ιστορίας, μέλος της Επιτροπής του εκπαιδευτικού προγράμματος «Βουλή των Εφήβων».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σας καλωσορίζω και σας συγχαίρω, διότι η παρουσία σας εδώ εκφράζει και σημαίνει ταυτόχρονα μια ειδική ικανότητα που αποδειξάτε, δηλαδή να εκφράζεστε καλά και πειστικά για τα προβλήματα που απασχολούν τους σημερινούς νέους.

Κατ' αρχήν θα σας κάνω μια σύντομη παρουσίαση της Επιτροπής Παραγωγής, του έργου της, καθώς και της διαδικασίας που θα ακολουθήσουμε. Η Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου είναι μια από τις διαρκείς κοινοβουλευτικές επιτροπές, που συνεδριάζουν στα πλαίσια της Βουλής των Ελλήνων. Στις διαρκείς κοινοβουλευτικές επιτροπές μετέχει το σύνολο των Βουλευτών, χωρισμένο σε ομάδες. Υπάρχουν έξι διαρκείς κοινοβουλευτικές επιτροπές και μετέχουν από 50 Βουλευτές σε κάθε μια.

Στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου συζητούνται θέματα που έχουν σχέση –όπως αναφέρει και ο τίτλος της–

με την παραγωγή και το εμπόριο. Στην Επιτροπή αυτή και για λόγους κοινοβουλευτικής διαδικασίας συζητούνται νομοσχέδια που αφορούν ορισμένα Υπουργεία, όπως του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Υπουργείου Γεωργίας και του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας. Κάθε νομοσχέδιο που κατατίθεται στη Βουλή για να ψηφιστεί, περνάει μέσα από τη διαδικασία των κοινοβουλευτικών επιτροπών. Η Κυβέρνηση καταθέτει το νομοσχέδιο και η πρώτη συζήτησή του γίνεται στις κοινοβουλευτικές επιτροπές. Υπάρχουν εισηγητές από τα Κόμματα, γίνεται εκτενής και αναλυτικός διάλογος ανάμεσα στους Βουλευτές και την Κυβέρνηση, ψηφίζονται χωριστά τα άρθρα και το νομοσχέδιο στο σύνολό του, κρίνεται δηλαδή η ουσία του προτεινόμενου από την Κυβέρνηση νομοσχεδίου.

Η διαδικασία στην κοινοβουλευτική επιτροπή είναι η πιο νευραλγική διαδικασία στην ψήφιση ενός νομοσχεδίου. Είναι η διαδικασία, όπου οι Βουλευτές συζητούν για τα νομοσχέδια αναλυτικά και στη συνέχεια τα ψηφίζουν. Οι αρμόδιες διαρκείς κοινοβουλευτικές επιτροπές επεξεργάζονται κάθε νομοσχέδιο πριν από τη συζήτησή του στην Ολομέλεια της Βουλής. Όταν το νομοσχέδιο έρχεται στην Ολομέλεια της Βουλής, έχει προηγηθεί το ουσιαστικό κομμάτι της επεξεργασίας και του διαλόγου, γιατί, κατά τεκμήριο, οι Βουλευτές που μετέχουν στις κοινοβουλευτικές επιτροπές, είναι περισσότερο εξοικειωμένοι με τα θέματα των νομοσχεδίων του αντίστοιχου Υπουργείου που υπάγεται στην κοινοβουλευτική επιτροπή και μπορούν να κάνουν ουσιαστικότερες και καλύτερες παρατηρήσεις σε σχέση με ένα Βουλευτή, που δεν έχει παρακολουθήσει τη συζήτηση ή δεν γνωρίζει τα θέματα της αντίστοιχης κοινοβουλευτικής επιτροπής.

Σήμερα έχουμε ορισμένα θέματα, που έχουν προκύψει μέσα από μια Σύνοψη κειμένων, που γράφτηκαν στα πλαίσια του προγράμματος «Βουλή των Εφήβων». Τα κείμενα αυτά έχουν σχέση με τους εξής βασικούς τομείς: «γεωργία-κτηνοτροφία, τουρισμός, τεχνολογία, υγεία ζώων - ζωοφιλία - αδέσποτα, κλωνοποίηση, αλιεία, δάση, ενέργεια, υδάτινοι πόροι, τρόφιμα, ξενομανία, θαλάσσιο περιβάλλον, ναυτικοί - ναυτιλία, βιομηχανία, διαφήμιση». Υπάρχει μεγάλη θεματολογία και προτείνω να προσπαθήσετε να μην ανοιχθείτε σε όλο το εύρος των θεμάτων, αλλά να συμπυκνώσετε τη σκέψη σας, να εξειδικευθείτε και να επικεντρώσετε το ενδιαφέρον σας σε ορισμένα θέματα, τα οποία ενδεχομένως γνωρίζετε καλύτερα ή σας ενδιαφέρουν. Έτσι η συζήτηση θα γίνει πιο παραγωγική, θα αποφύγουμε τις γενικόλογες τοποθετήσεις και θα είμαστε στη σύνοψη των απόψεων της Επιτροπής πιο παραγωγικοί.

Θα αρχίσουμε με την ομιλία της εισηγήτριας που έχει ορισθεί και είναι η Νικολέτα Παπαδόγιαννη, από το Νομό Κορινθίας, την οποία και καλωσορίζω.

Κατά τη διάρκεια της ομιλίας της Εισηγήτριας, όσοι επιθυμούν μπορούν να δηλώσουν εγγράφως ότι θα μιλήσουν στη συνέχεια, κατά σειρά, προτεραιότητας.

Η Νικολέτα Παπαδόγιαννη από το Νομό Κορινθίας έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ (Εισηγήτρια): Το επάγγελμα του γεωργού θεωρείται αναμφίβολα ανασφαλές και σκληρό. Το 35% του ελληνικού πληθυσμού ασχολείται με τη γεωργία. Παρότι έχουν βελτιωθεί σημαντικά οι καλλιέργειες, το κόστος παραγωγής παραμένει υψηλό και εξαρτώνται σε μεγάλο ποσοστό από τις καιρικές συνθήκες. Τα λιπάσματα, τα φυτοφάρμακα, τα καύσιμα και τα μηχανήματα είναι πολύ ακριβά. Ο ανταγωνισμός που προέρχεται από πολυεθνικές εταιρείες είναι ανεξέλεγκτος με δυσμενείς συνέπειες για τους Έλληνες γεωργούς, οι οποίοι καταφεύγουν σε αποκλεισμούς εθνικών οδών και απεργιακές κινητοποιήσεις. Η αλόγιστη χρήση των λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων μολύνει το περιβάλλον και καταστρέφει την υγεία.

Τα πράγματα είναι περισσότερο άσχημα για την κτηνοτροφία. Ελαττώνεται επικίνδυνα ο αριθμός των εκτρεφόμενων ζώων και των βοσκοτόπων, με αποτέλεσμα τη μείωση των κτηνοτροφικών προϊόντων, για τα οποία δεν έχουν δοθεί ικανοποιητικές τιμές για την προστασία τους. Έτσι, παρατηρούμε αύξηση των εισαγωγών τέτοιων προϊόντων, με αποτέλεσμα τη μεταφορά στη χώρα μας μολύνσεων και ασθενειών.

Προτείνουμε τη χάραξη κυβερνητικής πολιτικής για όλα τα ανωτέρω προϊόντα, τη μετατροπή των συνεταιρισμών από μηχανισμούς μικροπολιτικής τακτικής σε μοχλούς ανάπτυξης. Η Πολιτεία σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια πρέπει να προτείνει νέους τρόπους καλλιέργειας, που δεν θα επιβαρύνουν το περιβάλλον και την υγεία. Η διακίνηση των φυτοφαρμάκων και των λιπασμάτων θα πρέπει να ελέγχεται αυστηρά, μέσω φυλασσόμενης συνταγής.

Όσον αφορά τις υποδομές θα πρέπει να εξασφαλίζεται γρήγορη διακίνηση των προϊόντων, ανάπτυξη σύγχρονων συστημάτων άρδευσης, σπορά άγονων εκτάσεων, ανάπτυξη βοσκοτόπων και καθιέρωση σύγχρονου συστήματος υπολογισμού του κόστους για εύκολο προσδιορισμό των τιμών. Με τα μέσα αυτά πιστεύουμε ότι θα επιστρέψουν οι Έλληνες στον τόπο καταγωγής τους, ώστε η χώρα μας να είναι πλέον αυτάρκης και να απολαμβάνει προϊόντα ασφαλή από άποψη υγείας. Σ' αυτό συνηγορούν και οι καλές κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν όλο το χρόνο στην πατρίδα μας.

Σχετικά με την αλιεία, τα πράγματα δεν είναι ρόδινα. Οι μηχανότρατες καταστρέφουν το βυθό της θάλασσας και εξαφανίζουν κάθε μορφή ζωής. Οι παραδοσιακοί ψαράδες δεν βρίσκουν πλέον χώρο πρόσφορο να δουλέψουν και προστίθενται στο σύνολο των ανέργων. Οι ιχθυοκαλλιέργειες είναι λύση για το πρόβλημα, εφόσον ελέγχονται χωροταξικά και για τις φοβές που χρησιμοποιούν. Παρατηρούμε, όμως, ότι ασχολούνται με αυτές άνθρωποι άσχετοι με την αλιεία και όχι συνεταιρισμένοι ψαράδες.

Ο δασικός πλούτος ανήκει στο Κράτος και σε κάθε έναν από εμάς. Κάθε χρόνο ασχολούμαστε με την κατάσβεση των

πυρκαγιών και όχι με τη λήψη μέτρων με τα οποία θα τις αποφύγουμε. Προτείνουμε, λοιπόν, να δοθούν οι δασικές εκτάσεις σε όσους πολίτες το επιθυμούν, με ενοίκιο, αφού προηγουμένως αεροφωτογραφηθούν και καταγραφούν. Έτσι, θα μπορούν να αναπτυχθούν οικισμοί, με αυστηρές προδιαγραφές και όχι να λυμαινούνται τα δάση ανεξέλεγκτα «περίεργου» οικοδομικοί συνεταιρισμοί. Οι προσωρινοί ιδιοκτήτες θα είναι υποχρεωμένοι να αντικαθιστούν κάθε απώλεια του δάσους και γι' αυτό θα πρέπει οι έλεγχοι και οι κυρώσεις να είναι αυστηροί.

Ήδη έχουμε μπει σε περίοδο παρατεταμένης ξηρασίας διεθνώς και είναι σίγουρο ότι πολλοί πόλεμοι θα προκληθούν στο μέλλον με αντικείμενο διεκδίκησης τους υδάτινους πόρους της γης. Πρόχειρες λύσεις όπως μεταφορά νερού, δεν λύνουν το πρόβλημα. Πρέπει να αφήσουμε τη φύση να λειτουργήσει μόνη της, αποφεύγοντας μεγάλες παρεμβάσεις και κατασκευάζοντας φράγματα μόνο όπου είναι απολύτως απαραίτητα και σύγχρονα αρδευτικά έργα.

Η χώρα μας με τις άριστες κλιματολογικές συνθήκες και την παραδοσιακή φιλοξενία είναι ιδανικός τόπος για ανάπτυξη του τουρισμού. Δυστυχώς, όμως, έχει αφεθεί και αυτός στην τύχη του.

Μέχρι τριτοκοσμικές ξενοδοχειακές μονάδες, τριτοκοσμικά, τις περισσότερες φορές, ενοικιαζόμενα δωμάτια, κακές έως ανύπαρκτες υπηρεσίες έδωσαν τροφή στους ανταγωνιστές και έτσι δυστυχώς παρατηρούμε στασιμότητα. Παράλληλα βλέπουμε να εμφανίζονται έντονα τα αρνητικά στοιχεία του τουρισμού: Υιοθέτηση ξένων προτύπων, εισαγόμενη παλιανθρωπιά, αύξηση της εγκληματικότητας, κρίση παραδοσιακών αξιών και φαινόμενα νεοπλουτισμού, έδωσαν τη θέση τους στις αναμφίβολα θετικές επιπτώσεις του τουρισμού, γιατί δεν υπάρχουν μόνο οι περιθωριακοί περιηγητές και αυτοί που αλλοιώνουν το χώρο και τους ανθρώπους, υπάρχουν και όλοι αυτοί οι άλλοι που έρχονται διψασμένοι να πατήσουν και να γνωρίσουν τη γη που έθρεψε ανθρώπους, που έθεσαν τις βάσεις του παγκόσμιου πολιτισμού.

Σημαντικό ρόλο στη τουριστική ανάπτυξη και στη ζωή μας παίζουν οι θάλασσές μας. Θα μπορούσε να στηθεί μια ολόκληρη τουριστική βιομηχανία υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών και συγχρόνως προσιτή στην άποψη τιμών. Απαραίτητη, όμως, προϋπόθεση είναι να σταματήσει η αλόγιστη καταστροφή των ακτών και η ρύπανση των μοναδικών θαλασσών. Δεν αρκούν μόνο τα απαραίτητα, βεβαίως, έργα υποδομής, όπως σύγχρονα αεροδρόμια, καλοί δρόμοι και καλύτερα ξενοδοχεία για να μεταστραφεί το κλίμα. Το πρόβλημα είμαστε εμείς, οι σύγχρονοι Έλληνες με τη σύγχρονη ελαστική νοοτροπία. Χρειάζεται δουλειά και κατάλληλη παιδεία. Χρειάζεται το σχολείο να βγάζει Έλληνες έτοιμους να παράγουν πολιτισμό. Έλληνες που δεν θα κινδυνεύουν από ξενόφερτα πρότυπα. Έλληνες που στο όνομα της Ιστορίας και της κουλτούρας θα παρέχουν υπηρεσίες όχι

με αίσθημα δουλικότητας, αλλά με λεβεντιά. Τότε όλα τα υπόλοιπα θα δράσουν θετικά, γιατί ωραίοι τόποι υπάρχουν και αλλού, οι ωραίοι άνθρωποι σπανίζουν.

Η τεχνολογία και η πληροφορική έφεραν επανάσταση στη ζωή μας. Στη τεχνολογία οφείλουμε την ανάπτυξη, αλλά και την καταστροφή του περιβάλλοντος. Η τεχνολογία εξασφάλισε δυνατότητες, αλλά και κινδύνους για τη ζωή των ανθρώπων. Είδαμε θαύματα, είδαμε, όμως, και εγκλήματα. Είδαμε το ίδιο τεχνολογικό επίτευγμα να είναι μέσο προόδου και συγχρόνως φονικό όπλο. Με τη ραγδαία ανάπτυξη μηχανών ελαχιστοποιήθηκε ο αριθμός των απαραίτητων εργατών και έτσι βλέπουμε μέρα με τη μέρα να αυξάνεται ο αριθμός των ανέργων. Την ίδια στιγμή θεοποιώντας την ίδια την τεχνολογία μετατρέπουμε και τους ανθρώπους σε μηχανές. Τα σχολεία θα παράγουν «μηχανάκια» εκπαιδευμένα να εκτελούν κατά γράμμα προγράμματα παραγωγής χωρίς συνείδηση. Είναι, όμως, αυτός ο σκοπός και τι μπορούμε να κάνουμε εμείς ενάντια σε κάτι, που σε τελική ανάλυση μας βολεύει; Πρέπει πρώτα απ' όλα να ξαναδοούμε τον άνθρωπο σαν τη μοναδική αξία. Να πιστέψουμε ότι η τεχνολογία είναι το όργανο και όχι ο οδηγός. Και τέλος πρέπει εμείς η νέα γενιά να βρούμε τη γατριά της αρρώστιας που έχει αιτία την έλλειψη πίστης στους ίδιους μας τους εαυτούς.

Θα πρέπει εδώ να αναφερθούμε και στη παραγωγή προϊόντων από τη βιομηχανία. Δυστυχώς από το 1960 παρατηρείται σταδιακή αύξηση των εισαγωγών. Οι βιομηχανίες μας μετατρέπονται σε μεταποιητές και σταδιακά απορροφούνται από τους πολυεθνικούς γίγαντες. Χάνεται έτσι η ταυτότητα του τοπικού προϊόντος. Βαρεία βιομηχανία δεν ξέρω αν πρέπει να αναπτυχθεί. Είναι, όμως, υποχρέωσή μας να επιδιώξουμε και να στηρίξουμε τουλάχιστον τη βιομηχανία τροφίμων. Θα μπορούμε έτσι κάτω από αυστηρό ποιοτικό έλεγχο να απολαμβάνουμε τουλάχιστον ασφαλή φαγητά. Παράλληλα αυτό θα δώσει ώθηση στη αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή.

Έχουμε όλοι μας νωπές τις εικόνες από τους πρόχειρους στίβους των κυνομαχιών που ασυνείδητοι έστηναν και ακόμη στήνουν παράνομα σε διάφορα μέρη της χώρας μας. Οι δρόμοι μας θυμίζουν πολλές φορές υπαίθριο σφαγείο με το θέαμα των κομματιασμένων ζώων. Την ίδια στιγμή σε επιστημονικά εργαστήρια στιβάζονται και ταλαιπωρούνται, χάριν της επιστήμης, άμοιρα ζώα. Η πολιτεία και οι αρχές στέκονται απλοί παρατηρητές, εθελοντές προσπαθούν, όμως, δεν είναι αρκετό. Δεν θα σταθούμε αντίθετοι στην προαγωγή της επιστήμης. Πιστεύω, όμως, ότι ο ελάχιστος σεβασμός στα πλάσματα αυτά επιβάλλει να τους εξασφαλίσουμε το στοιχειώδες δικαίωμα να ζουν χωρίς αγωνία και να πεθαίνουν χωρίς πόνο.

Η ραγδαία ανάπτυξη της βιοτεχνολογίας ήταν φυσικό να φέρει και τη κλωνοποίηση. Ο άνθρωπος γίνεται δημιουργός. Δεν χρειάζεται πλέον η ανθρώπινη ένωση για να δημιουργη-

σει ζωή, αρκεί ένα ειδικευμένο εργαστήριο και ο κατάλληλος επιστήμονας. Με γεμίζει τρόμο η υπόθεση ότι θα μπορούν να παράγονται μαζικά και κατά παραγγελία άνθρωποι με δεδομένα χαρακτηριστικά. Θα υπάρχει π.χ. η δυνατότητα να πλαστούν στρατιές εγκληματιών, όσο και άνθρωποι με χαμηλό δείκτη νοημοσύνης, κατάλληλοι να στελεχώσουν τα μελλοντικά εργοστάσια. Η κλωνοποίηση είναι θέμα που πρέπει να απασχολήσει όλον τον κόσμο και επιβάλλεται σύντομα να συσταθεί οικουμενική επιτροπή για τον αυστηρό έλεγχο αντίστοιχων προγραμμάτων. Βεβαίως ο Ο.Η.Ε. και μάλιστα η UNESCO τον περασμένο χρόνο ασχολήθηκαν σοβαρά με το θέμα και εξέδωσαν σχετικό ψήφισμα. Δυστυχώς, όμως, η UNESCO πολεμά με μολύβια. Άλλοι είναι αυτοί που πολεμούν με βόμβες κανές να πείσουν και τελικά να σταματήσουν.

Γνήσιο παιδί της τηλεόρασης θεωρώ τη διαφήμιση αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μου. Έχετε υπολογίσει ποτέ, πόσα ερεθίσματα δεχόμαστε καθημερινά; Πόσο δυστυχημένοι γινόμαστε και με τι μανία τα θέλουμε όλα; Αναρωτιέμαι, υπάρχει φραγμός; Από την άλλη πλευρά πρέπει να γίνουν γνωστά κάποια προϊόντα. Με ποιο τρόπο; Αδιαφορώντας για τις πιθανές συνέπειες; Πιστεύω ότι στεκόμαστε ανήμποροι σε αυτό το βομβαρδισμό. Εδώ πρέπει να έρθει η πολιτεία και η δικαιοσύνη να θεσπίσουν και να επιβάλουν κώδικα δεοντολογίας.

Κλείνω με την επισήμανση ότι διαπιστώνεται από όλους επικίνδυνο το φαινόμενο της ξενομανίας. Ξένες λέξεις στο καθημερινό μας λεξιλόγιο, ξενόγλωσσες επιγραφές, που τελικά δεν προσελκύουν, ανώνυμα ελληνικά προϊόντα, χάριν ενός ύποπτου διεθνισμού. Ήρθε η στιγμή εμείς να πατήσουμε πόδι. Όχι, δε θα ξηλώσουμε τις επιγραφές, δε θα κατεβάσουμε από τα ράφια τα δήθεν προϊόντα. Θα απαιτήσουμε, όμως, από τους γονείς, τους δασκάλους και τους ηγέτες μας να μας προσδιορίζουν ξανά την εθνική μας ταυτότητα. Δε θα ζήσουμε με το όνειρο να μοιάζουμε στους ξένους. Θα γίνουμε αυτό που πρέπει να είμαστε, γνήσιοι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να σε ευχαριστήσουμε πάρα πολύ για την πολύ καλή εισήγησή σου, η οποία κάλυψε συνοπτικά όλα τα θέματα και νομίζω ότι αποτελεί μια καλή αφηγηρία, για να ξεκινήσει ο διάλογος μεταξύ μας.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Ανδρικόπουλος.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Καβάλας): Το θέμα που θα ήθελα να θίξω, για να προβληματίσω τόσο εσάς, τους συνομήλικους μου, όσο και τα πρόσωπα της εξουσίας, είναι ο κίνδυνος από τα γενετικά μεταλλαγμένα προϊόντα, ο κίνδυνος του αύριο στο κατώφλι του σήμερα.

Η ευρεία χρήση αυτών των προϊόντων θα είναι καταστροφική για την υγεία, την οικονομία και το φυσικό περιβάλλον. Η γενετική μηχανική εξάγει γονίδια από κύτταρα κάποιου οργανισμού και τα εισάγει σε κύτταρα διαφορετικού οργανισμού. Στην ουσία, μπορεί να δημιουργήσει νέες μορφές ζωής. Για παράδειγμα, μπορώ

να σας αναφέρω, ότι γονίδια ανθρώπου έχουν εισαχθεί σε σολωμούς, γονίδια βακτηρίων και ιών σε καλαμπόκι, ντομάτα και σόγια.

Όπως καταλαβαίνετε, θα έχουμε ραγδαία ανάπτυξη αλλεργιών, αφού γονίδια τα οποία έχουν εισαχθεί, δεν αποτελούσαν ποτέ μέρος του ανθρώπινου διαιτολογίου. Επίσης, λόγω της μεγάλης ανθεκτικότητας στους ιούς, στα φυτοφάρμακα κ.λπ., πιθανώς να γίνουν πιά ισχυροί κάποιοι ιοί και αρρώστιες. Μια μεγάλη μερίδα βιολόγων πιστεύει, ότι η ανάπτυξη αυτών των προϊόντων και η ισχύς των φυτοφαρμάκων που χρησιμοποιούνται θα φθάσει σε σημείο να καταστήσει αναποτελεσματική την πενικιλίνη. Διερωτώμαι, λοιπόν: Η πνευμονία, που μοναδικό φάρμακο ίσως της είναι η πενικιλίνη, πώς θα μπορεί πλέον να γιατρεύεται; Έτσι, έχοντας κλειστά τα μάτια μας, γυρίζουμε πολλά χρόνια πίσω.

Το δεύτερο μεγάλο πρόβλημα είναι η πτώση της οικονομίας των μικρών χωρών, όπως η Ελλάδα. Αυτό θα γίνει βάσει μιας νέας πατέντας, που είναι γνωστή ως «σπόροι εξολοθρευτές». Ο σπόρος που θα βγαίνει από έναν γενετικά μεταλλαγμένο οργανισμό, δεν θα μπορεί να φυτρώσει. Αυτό σημαίνει, ότι το αρχαίο δικαίωμα των αγροτών να κρατούν σπόρο της μιας χρονιάς για να τον φυτέψουν την επόμενη, θα αποτελεί πλέον ιστορικό στοιχείο του 20ού αιώνα.

Σύμφωνα με αυτή την πατέντα, η παγκόσμια παραγωγή θα εξαρτάται από 5-6 πολυεθνικές εταιρείες, με τις οποίες θα έχουν υπογράψει οι γεωργοί συμφωνία προμήθειας σπόρων και θα είναι στη βούληση της εταιρείας η προμήθεια ή μη του γεωργού. Με μια πρώτη σκέψη αυτό φαίνεται ως κάτι που μπορεί να αποφευχθεί, αφού ο γεωργός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει μεταλλαγμένο σπόρο ή όχι. Όμως, δεν είναι έτσι. Οι μεταλλαγμένοι οργανισμοί, λόγω της ανθεκτικότητάς τους, θα είναι εύκολο να διασταυρωθούν με άλλους οργανισμούς και έτσι, να προκύψουν νέοι οργανισμοί με τις ιδιότητες του μεταλλαγμένου. Αν π.χ. βρίσκονται κοντά ένα χωράφι καλλιεργημένο με μεταλλαγμένο καλαμπόκι και ένα άλλο με μη μεταλλαγμένο, με τον καιρό, τα δύο είδη θα διασταυρωθούν. Έτσι, ο γεωργός θα αναγκαστεί να αγοράσει μεταλλαγμένους σπόρους, εφόσον οι σπόροι από φυσικό καλαμπόκι δεν θα μπορούν πλέον να φυτρώσουν.

Δυστυχώς, αυτός είναι ο κόσμος που ζούμε και που θα ζούμε στο μέλλον. Θα μας έδινε το χαρακτηρισμό «πειραματόζωα σε ένα πείραμα παγκοσμίου εμβέλειας» ή «δοκιμαστές τροφίμων». Ο χαρακτηρισμός του καταναλωτή είναι πλέον ο πιά άσκοπος με την αρνητική πορεία που έχουμε πάρει. Γι' αυτό, λοιπόν, καταθέτω τις παρακάτω προτάσεις:

- Παγκόσμια απαγόρευση καλλιέργειας αυτών των προϊόντων.
- Σήμανση των προϊόντων που περιέχουν τέτοιους οργανισμούς.
- Ενημέρωση από τον Τύπο και τα ΜΜΕ για τους κινδύνους που μπορούν να προκληθούν.

– Σύσταση από το Κράτος πολυμελούς ομάδας επιστημόνων, οι οποίοι θα ελέγχουν αυτά τα προϊόντα, πριν βγουν στην αγορά.

– Μαζική αντίδραση όλων μας απέναντι σ' αυτές τις εταιρείες και μποϊκοτάρισμα αυτών των προϊόντων.

– Οικονομικό έναυσμα από το Κράτος για την ανάπτυξη των βιολογικών καλλιεργειών, που, κατά τη γνώμη μου, είναι η μοναδική «πράσινη» απάντηση στα γενετικά μεταλλαγμένα προϊόντα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε τον κ. Ανδρικόπουλο. Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ιωάννης Μπόνης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΝΗΣ (Β' Πειραιά): Θα ήθελα να αναφερθώ στο ζήτημα της κλωνοποίησης, η οποία έχει γίνει αντικείμενο πολλών συζητήσεων τα τελευταία χρόνια.

Δεν έχει περάσει πολύς καιρός από τη μέρα που ανακοινώθηκε η κλωνοποίηση, η δημιουργία, δηλαδή, ενός ακριβούς αντιγράφου, παγκοσμίως πλέον γνωστού προβάτου, του επονομαζόμενου «Ντόλυ». Από τότε, το ζήτημα της κλωνοποίησης έχει εισχωρήσει στη θεματολογία των εκπομπών των ΜΜΕ, των συζητήσεων στους επιστημονικούς κύκλους, αλλά και των συζητήσεων μεταξύ απλών πολιτών, ανθρώπων που μπορεί να μην έχουν την κατάλληλη μόρφωση και να μη γνωρίζουν, τι ακριβώς είναι η κλωνοποίηση. Κατέχουν απλώς κάποιες συγκεχυμένες γνώσεις και αυτό το συνοθύλευμα σκέψεων που δημιουργείται δεν τους δίνει τη δυνατότητα να κρίνουν το ζήτημα σφαιρικά και απλώς γίνονται ανδρείκελα κάποιων, που έχουν τα μέσα να προβάλλουν τις απόψεις τους και να πείθουν, λέγοντας την αλήθεια επιλεκτικά.

Δεν θα ήθελα να καλλιεργήσω την άποψη, ότι διατηρώ μια στάση θετική προς την κλωνοποίηση. Αντιθέτως, τη θεωρώ ως μια ανήθικη και αλόγιστη παρέμβαση στη φύση. Όμως, αυτό που θέλω να τονίσω, είναι ότι δεν είναι δίκαιο να κρίνεται κάτι, όταν όλες οι παράμετροι δεν είναι γνωστές. Κατά την άποψή μου, την οποία ασπάζονται πολλοί, η ισορροπία της φύσης δεν πρέπει να διαταραχθεί. Το ερώτημα, όμως, παραμένει: Τι μπορεί να γίνει, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα;

Εδώ, το σχήμα είναι οξυμωρο. Αν και η απάντηση στο ερώτημα είναι εύκολη, η εφαρμογή της είναι δύσκολη και χρονοβόρα. Η λύση είναι μια: Ολόκληρη η κοινωνία πρέπει να μετασχηματιστεί και να λάβει τη μορφή ενός ηθικού και ομογενούς συνόλου, το οποίο είναι καλά πληροφορημένο από αντικειμενικές πηγές, όχι μόνο για τις μεθόδους και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται πειραματικά, αλλά και για τις επιπτώσεις και τις ωφέλειες, που θα προκύψουν από την εφαρμογή τους.

Πηγές που προσφέρουν την απαιτούμενη αντικειμενική πληροφόρηση, θα μπορούσαν να είναι τα ΜΜΕ, το ΥΠΕΧΩΔΕ, καθώς και άλλοι φορείς, όπως οι διάφορες οικολογικές οργανώσεις. Επίσης, η πολιτεία και η εκκλησία πρέπει να αναλάβουν ενεργό ρόλο, παίρνοντας μια επίσημη θέση

και γνωστοποιώντας τη στάση τους απέναντι στην κλωνοποίηση, στάση ανεπηρέαστη από κάθε είδους συμφέροντα.

Το πρόβλημα, λοιπόν, της κλωνοποίησης ξεφεύγει από τα όρια της επιστήμης με τη στενή έννοια του όρου και εντάσσεται στα κοινωνικά προβλήματα. Η απαγόρευση της κλωνοποίησης δεν έχει νόημα, αν μερίδα των επιστημόνων και η κοινωνία ολόκληρη δεν είναι διατεθειμένη να την εφαρμόσει. Περαιτέρω, η σύσταση ειδικού σώματος που θα ελέγχει πειράματα γενετικής, θα είναι ανώφελη, αν η ίδια η παγκόσμια κοινωνία δεν αντιδράσει σθεναρά σε απόπειρες χρησιμοποίησης της βιοτεχνολογίας σε βάρος του ανθρώπου.

Παρόλο, όμως, που η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών είναι αμφίβολη, η εφαρμογή τους θα μπορούσε να αποτελέσει μια καλή αρχή για την επίτευξη του στόχου, που δεν είναι άλλος από την παύση της διατάραξης της ισορροπίας της φύσης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μπόνη. Μας έδωσε την ευκαιρία για ορισμένες σκέψεις πάνω στο θέμα της κλωνοποίησης, τις οποίες και θα συζητήσουμε στην πορεία.

Η Έφηβος Βουλευτής Αικατερίνη Μεταξά, έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΕΤΑΞΑ (Νομός Κέρκυρας): Εγώ θα αναφερθώ στο θέμα του τουρισμού. Η περιοχή μου είναι καθαρά τουριστική. Το εύκρατο κλίμα της Ελλάδας, η ιστορία της, τα αρχαιολογικά μουσεία, οι περιοχές που διαθέτει για τους επισκέπτες, η ελληνική φιλοξενία και γενικά η ποιότητα της ζωής, είναι αυτά που κάνουν την Ελλάδα πόλο έλξης για όλο τον κόσμο.

Ο τουρισμός για την Ελλάδα έχει πολύ μεγάλη σημασία, όσον αφορά τον οικονομικό, τον πνευματικό, τον κοινωνικό και ψυχολογικό τομέα. Καταπολεμά την ανεργία, ευρύνεται ο πνευματικός ορίζοντας των ανθρώπων, γίνεται γνωστός ο πολιτισμός μας σε άλλες χώρες, γίνονται πολιτιστικές ανταλλαγές, αλληλογνωριμία των λαών, αποβολή του ρατσισμού, αλλά και των προκαταλήψεων, αλλά και αποβολή της καθημερινότητας και της ρουτίνας.

Από την αλόγιστη συμπεριφορά του ανθρώπου, όσον αφορά τη φύση και γενικά τον τουρισμό, έχουμε πολλές αρνητικές συνέπειες. Εισάγεται στη χώρα μας νέος τρόπος ζωής, ο οποίος είναι αντίθετος με τις αντιλήψεις του λαού μας. Εκφυλίζονται οι διαπροσωπικές σχέσεις και παρατηρείται ξενομανία, μιμητισμός αρνητικών προτύπων, κοινωνική παθογένεια, αλλοίωση της πολιτιστικής και πολιτισμικής παράδοσής μας, εκφυλισμός των ηθών και των εθίμων, αλλά και νόθευση της γλώσσας μας που θέτει σε κίνδυνο την εθνική μας ταυτότητα και παράδοση.

Όσον αφορά τον οικονομικό τομέα παρατηρείται αλόγιστη οικοδομική ανάπτυξη, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντός μας, μόλυνση και ρύπανση και τέλος, εκμετάλλευση των ξένων από τους ντόπιους, με σκοπό βέβαια το κέρδος.

Το κράτος πρέπει να κάνει κάποια πράγματα. Να ολοκληρώσει την παιδεία και να μαθαίνει στο άτομο τι είναι αξία και τι απαξία. Να μας μαθαίνει να σεβόμαστε την πατρίδα μας και την παράδοσή μας. Να αποφεύγουμε την ξενομανία, που παρατηρείται συνεχώς, να ενταθεί ο ποιοτικός έλεγχος του τουρισμού μας και να μη στεκόμαστε στον αριθμό των τουριστών, που εισέρχονται καθημερινά στη χώρα μας, αλλά στην ποιότητα. Θα πρέπει να γίνεται αυστηρός έλεγχος στην οικοδόμηση, να γίνονται περιπολίες στις τουριστικές περιοχές για να αποφευχθούν αρνητικές συνέπειες, όπως βία, εγκληματικότητα, ηχορύπανση κ.λπ. Θα πρέπει να αποβάλλουμε τα ξένα πρότυπα από τα Μ.Μ.Ε., που καθημερινά μας βομβαρδίζουν με οτιδήποτε ξένο. Τέλος, θα πρέπει να γίνεται έλεγχος από τα αρμόδια όργανα για πάταξη της αισχροκέρδειας.

Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε και εμείς.

Ο Νικόλαος Λάγκας έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΓΚΑΣ (Ισραήλ): Τουρισμό, λέμε, την περιήγηση που γίνεται από χώρα σε χώρα για μορφωτικούς λόγους ή για αναψυχή. Η χώρα μας αποτελεί πυρήνα έλξης ανθρώπων από διάφορες γωνίες της γης με διαφορετική, πολλές φορές, πολιτιστική παράδοση. Εκατομμύρια κάθε χρόνο ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες μαζεύονται σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, για να γνωρίσουν ένα δείγμα της χώρας που αποτέλεσε το λίκνο της δημοκρατίας και του πολιτισμού στα αρχαία χρόνια.

Ο τουρισμός διακλαδίζεται στο λεγόμενο εσωτερικό τουρισμό που οι κάτοικοι μιας χώρας επισκέπτονται περιοχές του τόπου τους για γνωριμία και επαφή με τον τόπο τους και στο λεγόμενο εξωτερικό τουρισμό που προέρχεται από πολίτες διαφορετικών χωρών.

Ο τουρισμός τόσο με τη μια μορφή, όσο και με την άλλη γίνεται με βάση ορισμένους σκοπούς, όπως είναι η ψυχαγωγία, η ξεκούραση, η μόρφωση, η επαφή και η γνωριμία άλλων πολιτιστικών παραδόσεων, το εμπόριο και οι αγορές. Αυτά είναι τα γενικά κίνητρα του τουρισμού που ισχύουν λίγο - πολύ για όλες τις χώρες που έχουν κάποιο ουσιαστικό βαθμό τουριστικής κίνησης.

Στην Ελλάδα, όμως, υπάρχουν επιπρόσθετοι λόγοι του πλούσιου τουριστικού ρεύματος που παρατηρείται κάθε χρονιά στα νησιά, αλλά και την ηπειρωτική χώρα.

Κατ' αρχήν, το όνομα της Ελλάδας προκαλεί κάποια έλξη στους τουρίστες, γιατί αυτό είναι συνδεδεμένο με το πολιτιστικό και ιστορικό παρελθόν, με μεγάλες προσφορές σε όλη την ανθρωπότητα, αφού στη χώρα αυτή μπήκαν τα θεμέλια των τεχνών και των επιστημών, καθώς επίσης και των εννοιών - αιτημάτων κάθε εποχής, όπως είναι η ελευθερία, η δικαιοσύνη και η δημοκρατία.

Ένας άλλος παράγοντας έλξης των ξένων είναι ο πλούτος της φυσικής ομορφιάς του ηπειρωτικού και νησιωτικού χώρου. Οι ελληνικές ακρογιαλιές με το

όμορφο μεσογειακό χρώμα τους, ο καταγάλανος ουρανός, ο ζωογόνος ήλιος, ο ήλιος «ο ηλιάτορας» κατά τον Ελύτη, τα νησιά με το παραδοσιακό ακόμα στοιχείο, όπου η μανία του μπετόν δεν κυριάρχησε ακόμα, τα βουνά με τον πράσινο μανδύα τους, οι σπηλιές με τους σταλακτίτες και σταλαγμίτες, δείγμα της πιο υψηλής τέχνης που ανήκει στη φύση και ένα σωρό ακόμα τέτοια φυσικά αριστουργήματα, που στη θέα τους ο άνθρωπος νοιώθει ανείπωτο θαυμασμό, «τραβούν» σαν μαγνήτες τους τουρίστες.

Ένας τρίτος παράγοντας θα πρέπει να θεωρηθεί η καλλιτεχνική κίνηση που παρατηρείται, ιδιαίτερα του θερινούς μήνες, με τα γνωστά σε όλο τον Ευρωπαϊκό χώρο φεστιβάλ τέχνης στην Επίδαυρο και την Αθήνα που προσελκύουν ένα μεγάλο πλήθος φιλότεχνων τουριστών.

Φυσικά, απαραίτητος παράγοντας εισροής τουριστών είναι και η κατάλληλη ανάπτυξη της τουριστικής υποδομής, δηλαδή η αξιοποίηση των τουριστικών θερέτρων, έτσι ώστε να μη μειώνεται η φυσική ομορφιά και η ιστορική σημασία της περιοχής.

Πώς πρέπει, όμως, παραπέρα να αναπτυχθεί ο τουρισμός;

Πρώτα από όλα, κάθε τι για να στεριώσει και να προοδεύσει χρειάζεται από τη μια κάποια κρατική μέριμνα και από την άλλη κάποια συντονισμένη ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Η κρατική μέριμνα θα πρέπει να ενταχθεί στο σημείο ανάπτυξης των συγκοινωνιακών δικτύων και στη διευκόλυνση του εσωτερικού και εξωτερικού τουρισμού. Επίσης, θα πρέπει να γίνεται σωστή και προγραμματισμένη οργάνωση της καλλιτεχνικής και πολιτιστικής δραστηριότητας στους μήνες αιχμής του τουρισμού, δηλαδή οργάνωση εκθέσεων και εκδηλώσεων που προβάλλουν τόσο την αρχαία, όσο και τη νεότερη Ελλάδα, έτσι που η γνώση για τον ελληνικό κόσμο να μην είναι μουσειακή, αλλά ζωντανή. Θα πρέπει ακόμα να ενισχυθεί και να δραστηριοποιηθεί το πνεύμα της φιλοξενίας και της ευγένειας που δεν πρέπει φυσικά να ξεπέσει στο επίπεδο της δουλοπρέπειας.

Ο τουρισμός, όμως, είναι νόμισμα με δύο όψεις. Από τη μια συνεισφέρει θετικά στον οικονομικό και ψυχαγωγικό τομέα και από την άλλη επιδρά αρνητικά στις δομές και τις συνήθειες μιας χώρας. Υπάρχει ο κίνδυνος της αλλοίωσης της εθνικής και της ηθικής φυσιογνωμίας μιας χώρας, όταν άκριτα αφομοιώνονται οι αδυναμίες και τα παθητικά στοιχεία των άλλων χωρών. Τέτοια στοιχεία είναι η διάδοση των ναρκωτικών και η κρίση των ηθικών αξιών και θεσμών.

Πρέπει, λοιπόν, ο τουρισμός να αξιολογείται, τόσο θετικά, όσο και αρνητικά, γιατί εύκολα μπορεί να γίνει φορέας προόδου και ανάπτυξης μιας χώρας, αλλά και εξίσου εύκολα μπορεί να γίνει φορέας καταρράκωσής της. Ο τουρισμός, μόνο με τη θετική του πλευρά μπορεί να θεωρηθεί ως όπλο ανάπτυξης μιας χώρας, διαφορετικά γίνεται όπλο που στρέφεται κατά της ίδιας της της ύπαρξης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Η Εφηβος Βουλευτής Αννα Σακαλή έχει το λόγο.

ANNA ΣΑΚΑΛΗ (ΗΠΑ): Ο τουρισμός αποτελεί σημαντικότατο τομέα για όλη την Ελλάδα, τόσο σε οικονομικό, όσο και σε κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο. Κάθε χρόνο εκατομμύρια τουρίστες επισκέπτονται τη χώρα μας, για να θαυμάσουν τις φυσικές καλλονές της και τις αρχαιότητές της.

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται πια στις τουριστικά αναπτυγμένες χώρες. Η φήμη της έχει απλωθεί σε όλο τον κόσμο.

Έχουμε συνηθίσει να βλέπουμε περιηγητές από όλα τα μέρη του κόσμου και να τους ακούμε να μιλούν τις πιο παράξενες γλώσσες. Από τη δεκαετία του 1960, που ο τουρισμός αρχίζει να κάνει έντονη την παρουσία του στην Ελλάδα και ιδίως μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1970 που αρχίζει να γίνεται μαζικός ο τουρισμός, έχει πετύχει άλματα στην Ελλάδα.

Σήμερα η Ελλάδα θεωρείται από τους σπουδαιότερους ταξιδιωτικούς προορισμούς παγκοσμίως και είναι ένα από τα γνωστότερα τουριστικά θέρετρα της Μεσογείου. Η Ελλάδα έχει συνειδητοποιήσει ότι αυτό που αξίζει δεν είναι η αύξηση του αριθμού των τουριστών, αλλά η βελτίωση της ποιότητάς τους. Έχει κάνει στροφή, λοιπόν, και όλο και περισσότερο δείχνει να ενδιαφέρεται για τον λεγόμενο «ποιοτικό τουρισμό». Έχουμε στροφή της τουριστικής πολιτικής της Ελλάδας από τον ποσοτικό στον ποιοτικό τουρισμό. Ο τουρισμός είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο, που παρατηρήθηκε τα τελευταία 30 χρόνια. Βέβαια, δεν έλειπαν και πριν οι περιηγητές, ας θυμηθούμε τον Πausανία στο 2ο αιώνα π.Χ., όπου όχι μόνο είχε γυρίσει όλη την Ελλάδα, αλλά είχε περιγράψει κίολας τους διάφορους τόπους που έβλεπε. Τα έργα του σώζονται μέχρι σήμερα και μας δίνουν πολύτιμες πληροφορίες για τις πόλεις, για τα μνημεία και τα αρχιτεκτονήματά τους.

Εάν δε περάσουμε στα νεότερα χρόνια, πάλι θα ανακαλύψουμε περιηγητές, Ευρωπαίους αυτήν τη φορά, που γύρισαν την Ελλάδα ολόκληρη. Έχουν αφήσει και αυτοί πολλές περιγραφές των τόπων που επισκέφθηκαν. Ήδη, από τα χρόνια της τουρκοκρατίας και κυρίως από τον 18ο αιώνα οι Ευρωπαίοι ευγενείς κυρίως Άγγλοι, Γάλλοι, Γερμανοί και ρομαντικοί καλλιτέχνες, θεωρούσαν απαραίτητο να επισκεφθούν την Ελλάδα και τις αρχαιότητές της, που τότε ήταν επαρχία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η επίσκεψη αυτή ήταν επιβεβλημένη γι' αυτούς για να μπορέσουν να γνωρίσουν τη χώρα, που αποτέλεσε το λίκνο του δυτικοευρωπαϊκού πολιτισμού και για να βελτιώσουν την αισθητική τους. Αυτοί οι περιηγητές έκαναν στη συνέχεια γνωστές τις εμπειρίες τους, από την παραμονή τους στην Ελλάδα, και σε άλλους καλλιτέχνες και πνευματικούς ανθρώπους της πατρίδας τους και βοήθησαν στη δημιουργία του φιλελληνικού κινήματος, που τόσο ενίσχυσε αργότερα την ελληνική επανάσταση της ανεξαρτησίας. Λαμπρό παράδειγμα τέτοιου περιηγητή είναι του φιέλληνα

Λόρδου Μπάιρον, ο οποίος μάλιστα πέθανε στην Ελλάδα, στο Μεσολόγγι, κατά τη διάρκεια της επανάστασης. Τότε η λέξη «τουρίστες» δεν υπήρχε, αλλά χρησιμοποιούσαν τη λέξη «περιηγητές». Σήμερα οι περιηγητές εξακολουθούν να δείχνουν το ίδιο ενδιαφέρον για τα μνημεία που περιγράφουν ο Πausανίας και οι Ευρωπαίοι φιέλληνες που επισκέφθηκαν την Ελλάδα στα χρόνια της τουρκοκρατίας. Ναι, είναι αλήθεια ότι τα μνημεία της Ελλάδας που προκάλεσαν το θαυμασμό τόσων και τόσων γενεών, είναι ακόμη και σήμερα πόλος έλξης περιηγητών από όλο τον κόσμο. Οι διακοπές γίνονται σιγά-σιγά συνήθεια και μπαίνουν στη ζωή όλων των εργατικών τάξεων. Οι τουρίστες παίρνουν μία επιφανειακή ιδέα από το παρελθόν και το παρόν των άλλων χωρών, γνωρίζουν ξένες συνήθειες και τα πολιτιστικά στοιχεία τους, μαθαίνουν τον διαφορετικό τρόπο ζωής. Το τουριστικό ρεύμα στη χώρα μας αυξάνει χρόνο με το χρόνο. Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που βοήθησε στην αύξηση του αριθμού των τουριστών, ήταν η δημιουργία πολλών άνετων ξενοδοχείων σε όλα τα μέρη της χώρας. Το κράτος μας κάνει συνεχώς νέες προσπάθειες για την ακόμη μεγαλύτερη αύξηση του αριθμού των τουριστών, γιατί, όπως εύκολα καταλαβαίνει κανείς, όσο περισσότεροι τουρίστες επισκέπτονται τη χώρα μας, τόσο περισσότερο συνάλλαγμα έρχεται και ωφελεί την οικονομία μας. Όλοι αυτοί, όταν φεύγουν από την Ελλάδα, μεταφέρουν τις εντυπώσεις τους στον τόπο τους. Από αυτό το γεγονός καταλαβαίνουμε πόση σημασία έχει η οργάνωση των τουριστικών υπηρεσιών. Από τις καλές εντυπώσεις των περιηγητών θα αυξηθεί ο αριθμός αυτών που θα επισκεφθούν στο μέλλον την Ελλάδα.

Η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών στον τουρισμό είναι σε μεγάλο βαθμό θέμα παιδείας και επαγγελματισμού αυτών που ασχολούνται με τον τουρισμό. Στον τουρισμό, όπως και σε όλους τους τομείς, οι συνεχείς εξελίξεις επιβάλλουν τη διαρκή εκπαίδευση στις νέες συνθήκες και στις νέες απαιτήσεις. Το σπουδαιότερο στοιχείο του τουρισμού είναι η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και η οικονομική ευμάρεια πολλών Ελλήνων. Λόγω του τουρισμού, πολλά φτωχά μέρη μπόρεσαν να κρατήσουν τον πληθυσμό τους, αφού οι κάτοικοι μπορούν πλέον να απασχολούνται επαγγελματικά με αυτόν, όπως π.χ. με τα εστιατόρια, κέντρα διασκέδασης, καταστήματα, τράπεζες κ.λπ. Έτσι, εκλείπει το φαινόμενο της μετανάστευσης, όπως συνέβαινε παλαιότερα, οπότε και είχαν ερημώσει πολλές περιοχές της χώρας. Λόγω του τουρισμού βελτιώθηκαν οι υποδομές, όπως π.χ. νοσοκομεία, νέοι δρόμοι, αεροδρόμια και λιμάνια, προκειμένου να εξυπηρετούνται οι επισκέπτες και οι ντόπιοι. Συντηρούνται και αναστυλώνονται σπουδαία μνημεία του ελληνικού πολιτισμού, αρχαίου, βυζαντινού και νεότερα για να είναι προσιτά. Γίνονται μέλη μιας παγκόσμιας κοινωνίας και δίνεται η δυνατότητα στην Ελλάδα να προβάλει τον τουρισμό της. Έτσι, προβάλλονται όχι μόνο τα μνημεία, αλλά και η ελληνική μουσική, τα ήθη και τα έθιμα, οι παραδόσεις, η σύγχρονη ελληνική τέχνη,

η ελληνική αρχιτεκτονική, η ελληνική κουζίνα, η οποία θεωρείται από τους ειδικούς επιστήμονες ως η πιο υγιεινή του κόσμου.

Όμως, δεν είναι όλα ιδανικά με τον τουρισμό, αλλά υπάρχουν εξίσου σοβαρότατα προβλήματα και επιπτώσεις στην κοινωνία. Σε πολλές περιπτώσεις ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε αλλοτρίωση των τοπικών κοινωνιών. Δηλαδή, οι άνθρωποι, ιδίως στην ελληνική επαρχία, δεν είναι όπως παλαιότερα, δεν είναι φιλόξενοι όπως παλιά, αλλά ενδιαφέρονται μόνο για το συνάλλαγμα των ξένων τουριστών. Έχουν χάσει σε πολλές περιπτώσεις τα ήθη και τα έθιμά τους, όπως και τις παραδόσεις τους. Υιοθετούν συνήθειες και τρόπο ζωής, λόγω της επικοινωνίας τους με τους τουρίστες, που είναι ξένα προς τον ελληνικό τρόπο ζωής και τον ελληνικό τρόπο σκέψης.

Δημιουργούνται σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα. Κτιζονται τεράστια ξενοδοχεία πάνω στις ακτές και τις καταστρέφουν. Τα ξενοδοχεία ρίχνουν ανεπεξέργαστα τα απόβλητά τους στη θάλασσα, με αποτέλεσμα να μολύνονται τα νερά. Οι χιλιάδες Έλληνες και ξένοι επισκέπτες γεμίζουν σπουπιδία τα δάση, τις παραλίες και τους αρχαιολογικούς χώρους που επισκέπτονται. Παραδοσιακά κτίρια γκρεμίζονται, για να κτισθούν στη θέση τους άλλα μοντέρνα και άνετα για τους τουρίστες, αλλά άσχημα και χωρίς προσωπικότητα. Ο τουρισμός στην Ελλάδα παρουσιάζει τη μεγαλύτερη εποχικότητα από όλες τις ανταγωνίστριες χώρες, δηλαδή Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία και Γαλλία. Οι τουρίστες έρχονται στην Ελλάδα μόνο ορισμένους μήνες και κυρίως από το Μάιο έως και τον Οκτώβριο για να απολαύσουν τον ήλιο και τη θάλασσα. Τους υπόλοιπους μήνες, που θεωρητικά είναι νεκροί από τουριστική άποψη, οι κάτοικοι των περισσότερων περιοχών της Ελλάδας βλέπουν τα εισοδήματά τους να μειώνονται κατακόρυφα, ενώ πολλοί από αυτούς μένουν άνεργοι....

Το κράτος πρέπει να δώσει δείγματα με τα ανάλογα εκείνα μέτρα που χρειάζεται προκειμένου να αναδειχθεί ο πολιτισμός. Ο πολιτισμός για την Ελλάδα είναι ό,τι πολυτιμότερο έχει. Είναι συνεπώς απαραίτητη η ανάδειξη όλων των αρχαίων μνημείων, όπως είναι οι ναοί, όπως είναι τα μοναστήρια, τα θέατρα αλλά και κάθε τι που θυμίζει πολιτισμό. Η ανάδειξη του πολιτισμού κάθε φορά είναι η σύνδεση της ιστορίας του παρελθόντος με το παρόν.

Πρέπει η Ελλάδα να προγραμματίσει, όχι μόνο για τα επόμενα πέντε χρόνια που θα γίνουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες, αλλά και για όλα τα υπόλοιπα. Να προγραμματίσει, δηλαδή, τη συνεχή ανάδειξη του πολιτισμού της.

Πρέπει να δώσει μεγάλο βάρος στον τουρισμό, δεδομένου ότι, μέσω του τουρισμού, γίνεται η προσέγγιση των λαών.

Όλα αυτά πρέπει να μουν στη σχετική διαδικασία με τον ανάλογο και πρέποντα προγραμματισμό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σας ευχαριστούμε, κυρία Σακαλή για τις προτάσεις και

παρατηρήσεις σας και όπως είδατε, με τη συμφωνία και την ανοχή όλων, σας δώσαμε λίγο χρόνο παραπάνω, δεδομένου ότι εκπροσωπείτε τους νέους της διασποράς και συγκεκριμένα των ΗΠΑ.

Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην αίθουσα ο Πρόεδρος του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Αντώνης Σαμαράκης και απευθύνει χαιρετισμό στους Έφηβους Βουλευτές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Χρήστος Πανοηλιάς.

ΠΑΝΟΗΛΙΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ (Νομός Κυκλάδων): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι. Σαν πολίτες αυτής της χώρας, δεδομένου ότι οι στόχοι της Ε.Ε. είναι η προώθηση μιας ισόρροπης οικονομικής και κοινωνικής προόδου, η προστασία των φυσικών δικαιωμάτων του κάθε πολίτη της και η εφαρμογή μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής, που έχουν κατευθείαν συνέπειες για την πατρίδα μας, πρέπει να προσέξουμε. Στον οικονομικό τομέα τα θετικά αποτελέσματα της εισχώρησης της Ελλάδος στην Ε.Ε. είναι η διάθεση των προϊόντων σε ευρύτερη αγορά, η δυνατότητα των νέων να στραφούν σε αποδοτικότερους κλάδους εργασίας, καθώς και η οικονομική βοήθεια με τα λεγόμενα πακέτα των εταιρών. Οι κίνδυνοι που παραμονεύουν είναι ο αθέμιτος ανταγωνισμός από τα εισαγόμενα προϊόντα και το αναπόφευκτο αποτέλεσμα εξαγωγής πολυτίμου συναλλάγματος σε ξένες αγορές, με απώτερη συνέπεια το ελλειμματικό ισοζύγιο.

Στον κοινωνικό τομέα εξασφαλίζεται η συνεργασία για την καταπολέμηση αρνητικών κοινωνικών φαινομένων, όπως π.χ. για το έγκλημα και γίνεται προσπάθεια για τη βελτίωση συνθηκών του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, καθώς και η κατασκευή κοινωφελών έργων που ανεβάζουν το βιοτικό επίπεδο. Στον ίδιο τομέα τα μειονεκτήματα είναι κανούργιοι τρόποι ζωής, που φθάνουν στη χώρα μας και οδηγούν το νεοέλληνα σε στείο μιμητισμό και σε πολιτική και κοινωνική αλλοτρίωση. Αυτή η έντονη ξενομανία οδηγεί στην υιοθέτηση ξένων γλωσσικών στοιχείων και αποδυνάμωση των παραδοσιακών αξιών, καθώς και στην αλλοίωση της εθνικής μας ταυτότητας. Στον εθνικό τομέα η κοινωνική, η εξωτερική πολιτική και το αμυντικό δόγμα, ωφελεί πολλαπλά την Ελλάδα, ενώ δίνεται η δυνατότητα να παρεμβαίνει η Ελλάδα στις διεθνείς εξελίξεις. Τα καθήκοντα που επιβάλλει η ένταξή μας είναι η υπευθυνότητα, η συνέπεια και αυτοπεποίθηση, η συνειδητοποίηση των παραδοσιακών αξιών, η γνώση του ελληνικού πολιτισμού, καθώς και η αποβολή κάθε συμπλέγματος κατωτερότητας. Πρέπει να καταπολεμηθεί η ξενομανία, η αλλοίωση της εθνικής φυσιογνωμίας και πιστεύω βαθιά ότι πρέπει να μείνουμε Έλληνες στην Ευρώπη και όχι ευρωπαίοι στην Ελλάδα. Πιο πολύ όμως πρέπει να αφήσουν όλοι τα παιδιά να παραμείνουν παιδιά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ιωάννης Νικολόπουλος από τη Β' Περιφέρεια της Αθήνας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Αγαπητοί φίλοι, είμαι από την Αθήνα, οπότε είναι αναμενόμενο πολλά από τα προβλήματά σας να μη τα γνωρίζω. Εγώ θα μιλήσω περισσότερο για τα προβλήματα της Αθήνας.

Όπως γνωρίζετε όλα αυτά που προηγουμένως είπατε και αφορούν τη γεωργία, τα μεταλλαγμένα προϊόντα, τις διοξίνες έχουν επίπτωση και σε εμάς εδώ στην Αθήνα και ίσως μεγαλύτερη από οποιοδήποτε άλλο νομό της Ελλάδος. Καθημερινά ζούμε τον κίνδυνο του αν μπορούμε να φάμε κάτι, του πώς θα επιδράσει πάνω μας και αυτό μας ανησυχεί. Σήμερα δεν υπάρχει τρόπος ακόμα να ελεγχθούν τα προϊόντα, οπότε ζούμε με την αβεβαιότητα. Τί μπορεί να γίνει; Όπως είπε κάποιος συνάδελφος, υπάρχουν εταιρείες που πουλάνε μεταλλαγμένους σπόρους για να αυξάνουν την παραγωγή τους και το θέμα είναι αν πρέπει εμείς να παραμεινουμε πίσω από τις υπόλοιπες χώρες που χρησιμοποιούν αυτά τα προϊόντα, για να αυξήσουν την παραγωγή τους και να πουλούν φθηνότερα. Έτσι, ίσως, τα προϊόντα μας γίνουν λιγότερο ανταγωνιστικά, με αποτέλεσμα να μείνει πίσω η εθνική μας οικονομία. Τί βάζουμε εμείς πρώτα; Βάζουμε την υγεία μας, την ασφάλειά μας ή τη γενικότερη ανάπτυξη της χώρας;

Πιστεύω ότι το ίδιο ισχύει και στην κτηνοτροφία με την κλωνοποίηση, με την οποία μπορεί να παραχθεί μεγαλύτερος αριθμός κτηνοτροφικών προϊόντων, οπότε έχουμε και πάλι αύξηση της παραγωγής και βελτίωση της οικονομίας. Υπάρχει μία άμεση λύση να καταφέρουμε να ακολουθήσουμε την τεχνολογική ανάπτυξη, ακολουθώντας την κλωνοποίηση, αποκλειστικά περιορισμένη σε ορισμένα προϊόντα, τα οποία θα έχουμε διασφαλίσει ότι θα είναι υγιεινά για εμάς. Πρέπει να γίνονται αυστηρότεροι ποιοτικοί έλεγχοι στον τόπο της παραγωγής. Όσον αφορά τα προϊόντα του εξωτερικού πιστεύω ότι η Ελλάδα θα καταφέρει να ζήσει με προϊόντα που η ίδια θα παράγει. Εάν η Ελλάδα χρησιμοποιήσει αργότερα την κλωνοποίηση, σίγουρα θα ξέρουμε ότι στους τόπους παραγωγής θα υπάρχει ο έλεγχος, και αυτό θα μας γεμίσει όλους με περισσότερη ασφάλεια. Είναι γνωστό ότι οι Έλληνες ενδιαφέρονται περισσότερο για μας απ' ό,τι οι ξένοι. Το ίδιο θα ισχύει και για τα γεωργικά προϊόντα. Θα ήταν καλύτερα ένας έλεγχος τόσο στην παραγωγή, όσο και στις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται, παρά να παράγονται πρώτα και ύστερα να γίνεται ο καθορισμένος έλεγχος.

Όσον αφορά το θέμα του τουρισμού, πιστεύω ότι η Αθήνα, καθώς γνωρίζετε, είναι μια πόλη που συλλέγει μεγάλο αριθμό τουριστών. Αυτό οφείλεται στα πολλά μνημεία και μουσεία που έχει, τα οποία αναφέρονται στην ιστορία ολόκληρης της Ελλάδας. Τα τελευταία χρόνια αυτός ο τουρισμός έχει μειωθεί. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα μνημεία αυτά έχουν αρχίσει με την πάροδο του χρόνου να καταστρέφονται. Το θέμα είναι πώς μπορούμε να τα προστατεύσουμε, διότι αυτά που κάνουμε δεν είναι αρκετά αυτή τη στιγμή. Εκείνο που πρέπει να κάνουμε είναι να βρούμε τρόπους να μειώσουμε τη ρύπανση από τα αυτοκίνητα και γενικότερα

από τις διάφορες βιομηχανίες που υπάρχουν. Όσον αφορά τώρα τα πολλά ξενοδοχεία, πρέπει να σκεφθούμε ότι τόσο στην Αθήνα, αλλά και γενικότερα στην Ελλάδα, χωρίς τα ξενοδοχεία αυτά δε θα μπορούμε να έχουμε τουρίστες οι οποίοι δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την καλύτερη οικονομική μας κατάσταση. Από την άλλη, όμως, τα ξενοδοχεία αυτά, καθώς χτίζονται κοντά σε παραλίες, αρχαιολογικούς χώρους, μέσα σε δασικές εκτάσεις, ρυπαίνουν και καταστρέφουν το περιβάλλον. Βρισκόμαστε στο δίλημμα, αν θα πρέπει να χτίζονται τα ξενοδοχεία ή να προστατεύσουμε το φυσικό μας περιβάλλον. Χωρίς αυτό το φυσικό περιβάλλον, τις θάλασσες, τα δάση και τα βουνά δε θα είχαμε αυτό τον τουρισμό.

Θα είναι καλύτερα για μας να περιορίσουμε τη ρύπανση και να διατηρήσουμε το φυσικό μας περιβάλλον παρά μετά από χρόνια να καταλάβουμε ότι η κατάσταση είναι αδιόρθωτη.

Δεν ξέρω εάν συμφωνείτε μαζί μου, αλλά πιστεύω ότι είναι η καλύτερη λύση. Άκουσα τους συναδέλφους μου και μου έδωσαν μια γενικότερη εικόνα για την Ελλάδα. Η Αθήνα στηρίζεται σε όλους σας και αντιμετωπίζει τα ίδια προβλήματα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Σωκράτους Ανδρέας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ (Λευκωσία - Κύπρος): Μετά το εθνικό, το υδατικό είναι το σοβαρότερο πρόβλημα της ιδιαίτερής μου πατρίδας, της Κύπρου. Η βροχόπτωση που δέχεται το νησί είναι χαμηλή –περίπου 450 mm ετησίως– και έτσι η κατασκευή φραγμάτων, σε όλους τους μεγάλους ποταμούς του νησιού, αποδείχθηκε μάταιη για την επίλυση του υδατικού προβλήματος. Έτσι τα τελευταία χρόνια η κυπριακή κυβέρνηση έχει στραφεί στην αφαλάτωση. Έχει ήδη κατασκευαστεί ένας σταθμός αφαλάτωσης στη Δεκέλεια, δυναμικότητας 40.000 κυβικών μέτρων νερού την ημέρα, ενώ ακόμη ένας ίσης δυναμικότητας θα είναι έτοιμος ως το 2000. Παρόλο που η αφαλάτωση υπόσχεται να λύσει οριστικά το πρόβλημα της ύδρευσης, τελικά θα αποδειχθεί δίκοπο μαχαίρι. Ένας σταθμός αφαλάτωσης εξάγει πίσω στη θάλασσα νερό αφαλάτωσης τρεις φορές περισσότερο από το κανονικό, καταστρέφοντας έτσι και καταστρώντας αδύνατη τη θαλάσσια ζωή σε ακτίνα 500 μέτρων. Φυσικά, με ένα σταθμό αφαλάτωσης εν λειτουργία, το πρόβλημα δεν έχει γίνει αισθητό, αλλά με τη συνεχή αύξηση του πληθυσμού και του βιοτικού επιπέδου αυξάνεται και η ζήτηση σε νερό και έτσι αν συνεχιστεί η ανέγερση σταθμών αφαλάτωσης, σε λίγα χρόνια θάλασσά μας θα καταστραφεί ανεπανόρθωτα.

Η αφαλάτωση είναι φοβερά ενεργοβόρα. Με τη λειτουργία του παρόντος σταθμού αφαλάτωσης η παραχθείσα ενέργεια στην Κύπρο έχει αυξηθεί κατά 4%. Αυτό απαιτεί μεγαλύτερη καύση πετρελαίου και έτσι επιβαρύνεται τρομερά η ατμόσφαιρα του νησιού, ενώ ξοδεύονται εκατομμύρια για την αγορά του απαραίτητου πετρελαίου.

Η αφαλάτωση δεν είναι μόνο οικολογικά καταστροφική.

Είναι και οικονομικά επιζήμια. Η οικονομία του νησιού στηρίζεται σχεδόν αποκλειστικά στον τουρισμό. Γιατί, λοιπόν, καταστρέφουμε μόνοι μας τον ανεξάντλητο αυτό οικονομικό πόρο; Γιατί να αλλοιώνουμε την ατμόσφαιρά μας και να μολύνουμε τη θάλασσά μας;

Η αφαλάτωση θα δημιουργήσει ένα σωρό άλλα προβλήματα και θα βλάψει ανεπανόρθωτα το περιβάλλον.

Γι' αυτό, πιστεύω ότι η κυπριακή κυβέρνηση πρέπει να στρέψει την προσοχή της σε άλλους τρόπους επίλυσης του προβλήματος. Ένας από αυτούς είναι η τεχνητή βροχή, που δοκιμάστηκε στο νησί τη δεκαετία του '70 με πενιχρά αποτελέσματα. Έτσι, η κυπριακή κυβέρνηση την εγκατέλειψε. Τα τελευταία χρόνια στο Ισραήλ έχουν κάνει μεγάλες προόδους στον τομέα αυτόν. Σήμερα η τεχνητή βροχή είναι ένας φθηνός τρόπος παραγωγής νερού, που υπόσχεται πολλά. Πιστεύω ότι η Κυβέρνηση πρέπει να δώσει μία ευκαιρία, πριν προχωρήσει στην κατασκευή και άλλων σταθμών αφαλάτωσης.

Ακόμη, σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων, θα μπορούσαν να κατασκευαστούν. Παράλληλα με ένα αναβαθμισμένο αποχετευτικό σύστημα, θα μπορούσε να γίνει επεξεργασία των λυμάτων και να χρησιμοποιούνται για αρδευτικούς σκοπούς.

Κατά τη γνώμη μου, ο καλύτερος τρόπος απάμβλυνσης του υδατικού είναι η καλύτερη και πιο ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων που διαθέτουμε. Π.χ. η γεωργία που απορροφά το 70% του διαθέσιμου νερού θα έπρεπε να περιορισθεί. Οι επιχορηγήσεις για υδροβόρες και οικονομικά ασύμφορες καλλιέργειες, όπως το καρπούζι κ.λπ., πρέπει να διακοπούν, ενώ παράλληλα να προωθηθούν οι ξηρικές καλλιέργειες, όπως η ελιά και τα αρωματικά φυτά. Η κυπριακή κυβέρνηση πρέπει να επιμορφώσει το κοινό πάνω στο θέμα αυτό, ώστε να αποκτήσει υδατική συνείδηση. Κάθε πολίτης πρέπει να ενημερωθεί κατάλληλα για τη σοβαρότητα του προβλήματος και να ευαισθητοποιηθεί στη χρήση του νερού.

Η αφαλάτωση δεν είναι παρά μια επιφανειακή λύση. Χρειάζεται συνεργασία κυβέρνησης και πολιτών, ώστε να σταματήσει η αλόγιστη χρήση του και όχι να αυξάνεται η παροχή του, πράγμα που απαμβλύνει το πρόβλημα προσωρινά και μόνο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Κωνσταντίνος Στάμος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΜΟΣ (Νομός Φθιώτιδας): Θα προσπαθήσω να εκφράσω τις απόψεις μου γύρω από την ανεργία, τη γεωργία, τον τουρισμό και τους παράγοντες που είναι καταλυτικοί για τη διατήρηση και σωτηρία της ιδιαίτερης πατρίδας μου.

Με λύπη διαπιστώνουμε ότι τα κατά τόπους έργα που γίνονται και τα αναπτυξιακά προγράμματα που εφαρμόζονται τις τελευταίες δεκαετίες, παρακαμάζουν πολλές περιοχές της επαρχίας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η Αθήνα και τα υπόλοιπα αστικά κέντρα έχουν λύσει όλα τα προβλήματα. Ένας νομός της επαρχίας που αντιμετωπίζει μεγάλες δυσκολίες,

που απειλούν την ανάπτυξή του, είναι η Φθιώτιδα. Η ανεργία είναι σημαντικό πρόβλημα για τους κατοίκους της Φθιώτιδας. Αν και ποτέ δεν υπήρξε σε αυτήν μεγάλος αριθμός βιομηχανιών, τα τελευταία χρόνια έχουν κλείσει πολλά από τα λίγα εργοστάσια που υπήρχαν. Οι αγρότες αντιμετωπίζουν μεγάλα προβλήματα, όμοια με αυτά της Θεσσαλίας. Οι αλιείς των παραθαλάσσιων περιοχών του νομού δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τα μεγάλα αλιευτικά σκάφη, γρι-γρι και κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το επάγγελμά τους, αυξάνοντας τον αριθμό των ανέργων.

Η ΓΣΕΕ δείχνει το πρόβλημα αυτό με στατιστικά δεδομένα. Η μείωση της απασχόλησης για το νομό είναι -0,55%, τη στιγμή που για την Ελλάδα αυξάνει κατά +0,53%. Από την 37η θέση ο νομός έφτασε στην 24η, όσον αφορά τα ποσοστά της ανεργίας. Ο Σπερχειός ποταμός, που αποτελεί έναν από τους σπουδαιότερους υδροβιότοπους σε όλη τη χώρα και που φιλοξενεί πολλά σπάνια είδη ψαριών, μολύνεται συνεχώς, αφού σε αυτόν ρίχνονται τα λύματα πολλών κοινοτήτων. Ο Σπερχειός καταλήγει στο Μαλλιακό κόλπο, ο οποίος μολύνεται. Ο Μαλλιακός κόλπος αποτελεί μέσο για την απαλλαγή από τα λύματα πολλών παραθαλάσσιων χωριών και πόλεων, εργοστασίων και πλοίων.

Ο εθνικός δρυμός της Οίτης, που καλύπτει τις ορεινές περιοχές της Φθιώτιδας πλήττεται κάθε καλοκαίρι από μεγάλες πυρκαγιές. Όλα αυτά έχουν ως συνέπεια να καταστρέφεται το φυσικό περιβάλλον της Φθιώτιδας και μαζί να χάνει η Ελλάδα ένα μεγάλο τμήμα της φύσης και μια μεγάλη πηγή οξυγόνου.

Η τουριστική και πολιτιστική ανάπτυξη στο νομό είναι μικρή και δεν γίνεται μεγάλη προβολή των ιστορικών χώρων και μνημείων, ενώ οι φυσικές ομορφιές της περιοχής μένουν άγνωστες σε πολλούς. Ο ιαματικός τουρισμός δεν είναι ανεπτυγμένος, τη στιγμή που στη Φθιώτιδα υπάρχουν μερικές από τις πιο καλές ιαματικές πηγές σε όλη τη χώρα, όπως των Καμμένων Βούρλων κ.λπ.

Όλα αυτά μπορούν να βρουν λύση και να υπάρξει πρόοδος στο νομό, σε αυτούς τους τομείς. Πρέπει να λειτουργήσουν πάλι κάποιες βιομηχανίες στην περιοχή και να δοθούν κίνητρα σε επιχειρηματίες να μεταφέρουν τα εργοστάσιά τους στο νομό. Στους αγρότες επιβάλλεται να χορηγηθούν χαμηλότοκα δάνεια και υψηλότερες επιδοτήσεις, ενώ οι αλιείς θα πρέπει να λάβουν ενισχύσεις για την αγορά καλύτερων σκαφών και τη δημιουργία ιχθυοτροφείων. Για το περιβάλλον, πρέπει να ληφθούν αρχικά αυστηρότερα μέτρα και, ιδίως, για την προστασία του Δρυμού της Οίτης και να απαγορευτεί η ρίψη λυμάτων στο Σπερχειό και στο Μαλλιακό, με την παράλληλη τοποθέτηση βιολογικού καθαρισμού σε πόλεις και εργοστάσια.

Επίσης, πρέπει να δημιουργηθεί ένα θαλάσσιο πάρκο στο Μαλλιακό κόλπο, ώστε να αναπαράγονται τα ψάρια και να σταματήσουν αμέσως τα σχέδια για τη ζεύξη, που θα αποτε-

λέσει τη χαριστική βολή για τους ζωντανούς οργανισμούς του κόλπου. Τέλος, πρέπει να γίνει καλύτερη προβολή, με σκοπό την τουριστική ανάπτυξη του νομού. Είναι απαραίτητη, τόσο η ανάπτυξη της Φθιώτιδας όσο και των άλλων νομών της ελληνικής επαρχίας, για να γίνει πραγματικότητα η ανάπτυξη της Ελλάδας, ώστε να θεωρείται ισότιμο και ισχυρό μέλος της Ευρώπης και της Ε.Ε. και να παίζει σπουδαίο ρόλο για όλο τον κόσμο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ειρήνη Νάρη έχει το λόγο.

ΕΙΡΗΝΗ ΝΑΡΗ (Νομός Λάρισας): Κατάγομαι από το Συκούριο Λάρισας, περιοχή κατά παράδοση αγροτική που αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα.

Μετά την αποξήρανση της λίμνης Κάρλα, που έγινε με στόχο την απόπλυση των αλατούχων εδαφών της, ώστε μετά να ξαναγίνει πάλι λίμνη ελεγχόμενης στάθμης, οι καιρικές συνθήκες της περιοχής έχουν διαφοροποιηθεί αισθητά, με αποτέλεσμα να μην είναι ικανοποιητικές οι βροχοπτώσεις. Όμως λίμνη δεν ξαναγίνει.

Μετά την αποξήρανση οι αγρότες στράφηκαν σε άλλες μορφές και τρόπους καλλιέργειας. Τα λιπάσματα αντικατέστησαν την αγρανάπαυση, οι μηχανές αντικατέστησαν τα ανθρώπινα χέρια, οι επιστημονικές μέθοδοι αντικατέστησαν τις φυσικές. Η αλόγιστη χρησιμοποίηση όλων αυτών των μέσων είχε ως άμεσο αποτέλεσμα την κακή εκμετάλλευση του περιβάλλοντος, σε βάρος της υπόστασής του και της κοινωνικής υγείας.

Όσον αφορά την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στις αγροτικές περιοχές, θα ήταν συνετό να χρηματοδοτηθούν οικολογικές καλλιέργειες έστω και μικρής στρεμματικής απόδοσης. Με αυτό τον τρόπο θα βοηθηθούν κυρίως οι μικροκαλλιεργητές και οι νέοι αγρότες. Επιπλέον νέοι, που τα τελευταία χρόνια ταλαιπωρούνται από τους πειραματισμούς στην παιδεία, θα βρουν υποστήριξη, ώστε να ασχοληθούν με τις παραδοσιακές καλλιέργειες. Εκτός από αυτό, οι νέοι της επαρχίας θα παύσουν να αισθάνονται ως δεύτερης κατηγορίας πολίτες σε σύγκριση με τους νέους των αστικών περιοχών. Σε αυτό θα βοηθήσει η αποκέντρωση σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής. Πρέπει να ενωθεί πραγματικά η πολιτική ηγεσία με το λαό και να υπάρχουν όχι σχέσεις εξουσιαστή - εξουσιαζόμενου, αλλά σχέσεις που ευνοούν τη συνεργασία, ώστε αυτή με τη σειρά της να αποδώσει καρπούς.

Για τη σωστή ανάπτυξη της γεωργίας προτείνω τα εξής:

1. Οργάνωση κατάλληλων προγραμμάτων σωστής και συστηματικής εμπορικής προώθησης των προϊόντων. Όλοι γνωρίζουμε ότι τα εισαγόμενα προϊόντα προκαλούν μείωση των αγροτικών εισοδημάτων.

2. Χρηματοδοτήσεις από ευρωπαϊκές χώρες αλλά με προϋποθέσεις και όρους που να μην αγνοούν και στο τέλος εξαφανίζουν τους μικροκαλλιεργητές.

3. Εναλλακτικές μορφές καλλιέργειας, ώστε να χρηματοδοτούνται οι οικολογικές έστω και μικρής στρεμματικής απόδοσης.

Με αυτούς τους τρόπους θα έχουμε ουσιαστική βοήθεια στους νέους αγρότες, μικροκαλλιεργητές, αλλά και θα διασωθεί το φυσικό περιβάλλον. Εφόσον αναπτυχθεί η γεωργία, θα έχει ανταγωνιστικές ικανότητες πανερωπαϊκά και θα βοηθήσει την ανάπτυξη και των υπόλοιπων τομέων της εθνικής παραγωγής.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Δημήτριος Κουκλουμπέρης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΚΛΟΥΜΠΕΡΗΣ (Νομός Μαγνησίας):

Θα ήθελα να αναφερθώ στην κατάσταση που επικρατούσε στις βιομηχανίες της πόλης μου τα περασμένα χρόνια και στην κατάσταση που επικρατεί σήμερα. Ο Βόλος εθεωρείτο μια βιομηχανική πόλη. Οι βιομηχανίες ήταν εκείνες που διατηρούσαν την πόλη ζωντανή. Θα λέγαμε ότι ήταν η ψυχή της πόλης. Οι κάτοικοι εργάζονταν στα διάφορα εργοστάσια και μπορούσαν να εξασφαλίζουν μια άνετη διαβίωση για τους εαυτούς τους και τις οικογένειές τους. Όλα κυλούσαν ομαλά, αφού η ανεργία ήταν περιορισμένη, μιας και οι βιομηχανίες διαρκώς αυξάνονταν. Συνέπεια της αύξησης των βιομηχανιών ήταν η διαρκής ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων και γενικά η ευημερία του συνόλου των πολιτών. Δυστυχώς, όμως, την τελευταία δεκαετία τα πράγματα άλλαξαν προς το χειρότερο. Βιομηχανίες διαρκώς έκλειναν, με αποτέλεσμα δεκάδες άνθρωποι να μείνουν άνεργοι και να μην μπορούν να στηρίξουν τις οικογένειές τους. Πολλοί έφθαναν και ακόμη φθάνουν στην απόγνωση, αφού έβλεπαν τη ζωή τους να καταστρέφεται, λόγω της ανεργίας. Είναι πολύ χαρακτηριστικό το γεγονός ότι η ανεργία τα τελευταία χρόνια κυμαίνεται σε πολύ υψηλά επίπεδα. Όλη αυτή η κατάσταση έχει πολύ αρνητικές συνέπειες για την πόλη μου.

Πιστεύω ότι οι φορείς θα πρέπει να συνδράμουν, ώστε αυτή η κατάσταση να ανατραπεί. Η πόλη μου συνεχώς συρρικνώνεται και νεκρώνει, αφού, ειδικά, οι νέοι άνθρωποι αναγκάζονται να την εγκαταλείψουν, γιατί δεν μπορούν να βρουν δουλειά.

Προτείνω για την πόλη μου, αλλά και για όποιες άλλες περιοχές στις οποίες παρατηρούνται παρόμοια φαινόμενα, όλες αυτές οι βιομηχανίες να επαναλειτουργήσουν το συντομότερο, το κράτος να ενισχύσει την ίδρυση νέων ιδιωτικών βιομηχανιών, η ελληνική βιομηχανία να στηρίζεται από το κράτος και να αποφεύγεται η πώλησή τους σε ξένους, να βρεθεί άμεσα δουλειά των ανέργων, να γίνει προσέλκυση κεφαλαίων από το εξωτερικό για ίδρυση μονάδων βαρειάς βιομηχανίας και τέλος τα προϊόντα των ελληνικών βιομηχανιών να διαφημίζονται και να προβάλλονται στο εξωτερικό με σκοπό να γίνουν ανταγωνιστικά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κωνσταντίνα Σούρλα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΣΟΥΡΛΑ (Νομός Ημαθίας): Θα ήθελα να

αναφερθώ και εγώ στη γεωργία, γιατί είμαι από μια αγροτική περιοχή και γνωρίζω τα προβλήματα και τις απαιτήσεις του επαγγέλματος. Έτσι η γεωργία αποτελεί ένα επάγγελμα πολύ δύσκολο, που απαιτεί αδιάκοπη εργασία. Θεωρείται από πολλούς ότι είναι ένα επάγγελμα για τις κατώτερες τάξεις και η άσκησή της αποτελεί ντροπή, γι' αυτό και την παραμελούν. Όμως, καθώς λένε οι χτίστες «χωρίς τις μικρές πέτρες δεν μπορούν να σταθούν καλά οι μεγάλες». Έτσι, όσον αφορά τη γεωργία, παρόλο που η Ελλάδα είναι χώρα αγροτική, μόλις το 35% του πληθυσμού ασχολείται με τη γεωργία, ένα ποσοστό πολύ μειωμένο. Η ύπαιθρος έχει εγκαταλειφθεί, κυρίως, από τους νέους. Το επάγγελμα του γεωργού περιφρονείται και θεωρείται ασύμφορο, ανασφαλές και σκληρό. Μια αντίληψη που πρέπει να πάψει να υπάρχει, αφού η γεωργία ακόμη από την αρχαία Ελλάδα θεωρούνταν μητέρα και τροφοδότης όλων των εργασιών.

Επίσης, θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρω ότι τα αγροτικά προϊόντα αποτελούν τη βάση της οικονομίας. Αποτελούν μια αλυσίδα που, αν σπάσει κάποιος κρίκος της, χάνεται όλη η ισοροπία. Όμως, η πολιτεία αδιαφορεί για τους αγρότες, αν και τα ελληνικά προϊόντα εκτιμούνται στις χώρες της Ευρώπης. Οι αγρότες έχουν αγανακτήσει, από τη στιγμή που δεν μπορούν να προσεγγίσουν με ευκολία τα μέσα που χρειάζονται για την άσκηση του επαγγέλματός τους. Για παράδειγμα τα λιπάσματα και τα νέα μηχανήματα είναι πανάκριβα, οι επιδοτήσεις χαμηλές, τα ενοίκια υψηλά. Οι αγρότες επιθυμούν να επεκτείνουν την καλλιέργεια, τους εμποδίζει, όμως, το υψηλό ενοίκιο. Τα σύγχρονα μηχανήματα ελάχιστα και η απουσία γεωπόνων από την επαρχία μεγάλη. Δεν έχουν πού να απευθυνθούν οι άνθρωποι σε περίπτωση που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις καλλιέργειές τους και έτσι καλούνται να το αντιμετωπίσουν μόνοι τους. Οι αγρότες συναντούν διαρκώς όλο και περισσότερα εμπόδια που τους φέρνουν σε απόγνωση και ένα από αυτά η ανεξέλεγκτη δράση των πολυεθνικών εταιρειών, γι' αυτό και δικαιολογημένα καταφεύγουν σε πορείες, διαδηλώσεις, αποκλεισμό εθνικών οδών.

Οι περισσότεροι αγρότες δεν γνωρίζουν τι θα πει ξεκούραση και διακοπές. Εργάζονται σαν είλωτες και τις πιο πολλές φορές χωρίς αποτελέσματα, αφού οι καλλιέργειες είναι απροστάτευτες από τις καιρικές συνθήκες. Επίσης, υπάρχουν γεωργικές αρρώστιες που η καταπολέμησή τους απαιτεί χρήση φυτοφαρμάκων, τα οποία όμως μολύνουν το χώμα και το νερό, γι' αυτό και χρειάζονται νέοι βελτιωμένοι τρόποι καλλιέργειας.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι η γεωργία, παρά τα αγαθά και τις ωφέλειες που προσφέρει όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και στο εξωτερικό, αφού τα ελληνικά προϊόντα εκτιμούνται από τις χώρες της Ευρώπης, συνεχίζει να υποτιμάται από τους περισσότερους. Κάποιος, όμως, πρέπει να βοηθήσει. Και ποιος άλλος μπορεί να είναι αυτός; Ποιος άλλος από το κράτος και την πολιτεία, που

έχουν την εξουσία στα χέρια τους και κατευθύνουν τα πάντα. Εμείς οι άσημοι πολίτες δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε από μόνοι μας, όσο και αν αγωνιστούμε, όσο και αν προσπαθήσουμε. Γι' αυτό, για να βελτιωθεί η κατάσταση στον αγροτικό τομέα, θα πρέπει να ευαισθητοποιηθεί και να ενδιαφερθεί η πολιτεία. Είναι ανάγκη να δοθούν κίνητρα στους αγρότες για να παραμείνουν στον τόπο τους ή να επιστρέψουν, αν έχουν απομακρυνθεί, όπως φοροαπαλλαγές, χαμηλότοκα δάνεια, υψηλές τιμές με τα αγροτικά προϊόντα. Είναι ανάγκη να διατεθούν χρήματα για την οικονομική ενίσχυση των αγροτών και για την εξυγίανση του κλάδου. Θα ήταν παράλειψη να μην τονισθεί ότι οι αγρότες θα πρέπει να έχουν ίση μεταχείριση με τους άλλους παραγωγικούς κλάδους.

Η νοοτροπία του συνεταιριστικού κινήματος είναι ανάγκη να αλλάξει και χρειάζεται άμεση εξυπηρέτηση των αγροτών από τις κρατικές υπηρεσίες. Και προπάντων είναι ανάγκη να βρεθούν δάνεια για αγορά νέων μηχανημάτων, φορολογικές ελαφρύνσεις και διαφήμιση των αγροτικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές.

Για να επιτευχθούν αυτά, λοιπόν, είναι αναγκαία η άμεση συνεργασία και συνεννόηση του κρατικού τομέα με τους αγρότες, γιατί διαφορετικά ο αγροτικός τομέας δεν πρόκειται να βελτιωθεί και η γεωργία θα παραμελείται διαρκώς παρά τις προσφορές της.

Και κλείνοντας θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι οι Βουλευτές και οι Υπουργοί, αρμόδιοι για τα αγροτικά θέματα, θα πρέπει να βρεθούν πιο κοντά στον αγροτικό κόσμο, γιατί έχει ανάγκη από τη συμπάραστασή τους.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Ιωάννης Μπόνης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΝΗΣ (Β' Πειραιά): Στη σύνθεση κειμένων, αλλά και από τη συζήτησή μας στην Επιτροπή, φαίνεται ότι το 35% του πληθυσμού που ασχολείται με τη γεωργία, θεωρείται μικρό ποσοστό. Προσωπικά, πιστεύω ότι είναι πολύ μεγάλο, αν σκεφτούμε ότι στις διάφορες ανεπτυγμένες χώρες, όπως είναι η Αμερική, το ποσοστό είναι πολύ μικρότερο από το 10% του πληθυσμού. Βέβαια, αντιστοιχεί σε μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού και σε μεγαλύτερες εκτάσεις. Δεν θα μπορούσαμε, επομένως, να χαρακτηρίσουμε το ποσοστό μικρό, αλλά θα μπορούσαμε να σχολιάσουμε την έλλειψη υψηλής τεχνολογίας στη γεωργία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το 35% που αναφέρεται στη σύνθεση, αναφέρεται ως ποσοστό που διαρκώς μειώνεται.

Το λόγο έχει ο κ. Μπότης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΤΗΣ (Νομός Καρδίτσας): Θα ήθελα να πω, ότι το ποσοστό είναι εξαιρετικά μεγάλο για τη χώρα μας και θα έπρεπε η γεωργία να έλθει στα χέρια των λίγων, διότι, όπως βλέπουμε, η γη είναι μοιρασμένη στους πολλούς και οι αγρότες δεν μπορούν να έχουν ένα ικανοποιητικό εισόδημα. Επίσης, πολλά από τα προϊόντα θεωρούνται ασύμφορα

να καλλιεργηθούν, διότι βγαίνει πολύ μικρή παραγωγή ανά στρέμμα και ένας γεωργός με λίγα στρέμματα δεν μπορεί να βγάλει ικανοποιητικό κέρδος. Ωστόσο, είναι δύσκολο στη σημερινή εποχή να συγκεντρωθεί η παραγωγή στα χέρια των λίγων, διότι η τιμή της γης είναι εξαιρετικά μεγάλη και οι αγρότες βρίσκονται σε ιδιαίτερα δύσκολη θέση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Νικόλαος Σημαντηράκης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΚΗΣ (Β' Αθήνας): Σχετικά με τα όσα ανέφεραν οι προηγούμενοι ομιλητές, θέλω να πω ότι όσον αφορά στις νέες τεχνολογίες, οι αγρότες παίρνουν τις διάφορες αποζημιώσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από το Κράτος και τις διαθέτουν για άλλους σκοπούς. Κατά συνέπεια, δεν εκσυγχρονίζονται.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Κωνσταντίνος Στάμος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΜΟΣ (Νομός Φθιώτιδας): Κύριε Πρόεδρε, μιλάμε συνεχώς για καλλιεργήσιμες και γεωργικές εκτάσεις και δεν αναφερόμαστε στο αν υπάρχουν καθόλου καλλιεργήσιμες εκτάσεις μετά τις τόσες πυρκαγιές που γίνονται κάθε χρόνο και πόσες θα μείνουν μέχρι να τελειώσει το φετινό καλοκαίρι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Ιωάννης Νικολόπουλος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Θα έπρεπε να σκεφτούμε ότι, αν μειωθεί το ποσοστό, αυτών που ασχολούνται σήμερα με τη γεωργία, θα πρέπει να τους απασχολήσουμε κάπου αλλού. Επίσης, η μείωση του ποσοστού θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα ακόμα μεγαλύτερη συσσώρευση του πληθυσμού στις πόλεις.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Αθηνά Μπασιούκα.

ΑΘΗΝΑ ΜΠΑΣΙΟΥΚΑ (Νομός Μαγνησίας): Για να σας δώσω να καταλάβετε πόσο σημαντικό πρόβλημα αντιμετωπίζουν οι αγρότες, θα σας αναφέρω ένα παράδειγμα: Συγγενικό μου πρόσωπο, που είναι αγρότης, διαθέτει κεφάλαιο 80 εκατομμυρίων και τα έσοδά του ετησίως είναι μόλις 5 εκατομμύρια.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΝΗΣ (Β' Πειραιά): Θα ήθελα να δώσω μία διευκρίνιση στην παρατήρηση που έκανα, γιατί φοβάμαι ότι παρερμηνεύτηκε. Δεν είπα, ότι το ποσοστό είναι μεγάλο και πρέπει να το μειώσουμε, αλλά ότι πρέπει να αξιοποιηθεί καλύτερα με εισαγωγή νέας τεχνολογίας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σας ευχαριστώ όλους γι' αυτές τις παρατηρήσεις σας, πρέπει, όμως, να λάβουμε υπόψη μας ότι κάθε πρόβλημα είναι σύνθετο και ότι σε κάθε λόγο υπάρχει ο αντίλογος. Πράγματι, το ποσοστό της ελληνικής γεωργίας είναι υψηλότερο από το ποσοστό των ασχολούμενων με τη γεωργία στις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ιωάννης Μπότης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΤΗΣ (Νομός Καρδίτσας): Κάθε χρόνο υπάρχει κάποια συγκεκριμένη υπερπαραγωγή. Η

Ε.Ε. έχει εκπονήσει συγκεκριμένα προγράμματα για τη μείωση αυτής της υπερπαραγωγής, όπως την αγρανάπωση και την πρόωρη συνταξιοδότηση των αγροτών. Πρόσφατα έχουν αυξηθεί οι μισθοί της πρόωρης συνταξιοδότησης των αγροτών κατά 400%. Όμως, αυτό το ποσοστό της υπερπαραγωγής, πιστεύω ότι εμφανίζεται λανθασμένα λόγω ορισμένων ατασθαλιών, όπως τα διπλοζυγίσματα που γίνονται στο βαμβάκι κ.λπ. Η Ε.Ε. θα πρέπει να κατευθυνθεί προς άλλες μεθόδους μείωσης της υπερπαραγωγής.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Ιωάννης Νικολόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Στην πραγματικότητα είναι μείωση του ποσοστού. Αυτό θα μπορούσαμε να το πετύχουμε, αν μεταφέρουμε τις βιομηχανίες που μπορούν να επεξεργαστούν γεωργικά προϊόντα κοντά σε αγροτικές περιοχές, ώστε ο πληθυσμός να ασχοληθεί με τη βιομηχανία, χωρίς να φύγει και έτσι να μειωθεί ο πληθυσμός που ασχολείται με τη γεωργία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είναι μία ενδιαφέρουσα πρόταση. Βεβαίως, σε ένα βαθμό υπάρχει αυτό. Υπάρχουν, όμως, αρκετά προβλήματα. Οι τιμές των γεωργικών προϊόντων δεν είναι ανταγωνιστικές, με αποτέλεσμα οι φρουτοχυμοί να είναι εισαγωγής, γιατί τα ελληνικά φρούτα είναι πολύ ακριβότερα από τα εισαγόμενα.

Η Έφηβος Βουλευτής Θεανώ Σδρούλια έχει το λόγο.

ΘΕΑΝΩ ΣΔΡΟΥΛΙΑ (Επικρατείας): Είπατε, κύριε Προεδρε, προηγουμένως ότι τα ποσοστά των αγροτών είναι πολύ μεγάλα. Κυρίως οι νέοι δηλώνουν ότι είναι αγρότες και στην πραγματικότητα αυτοί που ασχολούνται με τη γεωργία είναι πολύ λιγότεροι.

Σχετικά με τα στρέμματα που καλλιεργεί ο κάθε αγρότης. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν είναι πολύ μεγάλα. Τα κόμιστρα για τη μεταφορά των σπόρων στα χωράφια, αλλά και τη μεταφορά των προϊόντων στις περιοχές που θα απορροφηθούν είναι πολύ μεγάλα, οι επιδοτήσεις χαμηλές και τα ενοίκια πανάκριβα. Για παράδειγμα, στην περιοχή μου ένα στρέμμα νοικιάζεται 17.000 δραχμές. Τα μηχανήματα απαιτούν την καταβολή μεγάλων ποσών που δεν ανταποκρίνονται στις οικονομικές δυνατότητες των αγροτών. Τα προϊόντα μας δεν μπορούν να συγκριθούν με τα ευρωπαϊκά, τα οποία είναι πολύ φθηνότερα και κατακλύζουν τις αγορές μας.

Εγώ θα ήθελα να προτείνω το σύστημα που εφαρμόζεται στο εξωτερικό. Να ανήκουν δηλαδή στο κράτος κτήματα και να ενοικιάζονται στους αγρότες με ένα συμβολικό ποσό μεγάλες εκτάσεις. Βέβαια, θα μου πείτε πού θα βρει το κράτος αυτά τα κτήματα και ποιος θα δεχθεί να του τα δώσει. Αν ερευνήσετε το θέμα, θα δείτε ότι πολλές χιλιάδες στρέμματα μένουν ακαλλιεργητα, γιατί οι ιδιοκτήτες τους –νέοι κυρίως– έχουν βρει ένα άλλο επάγγελμα. Θα μπορούσαν να περιέλ-

θουν στο κράτος με απαλλοτριώση. Στο εξωτερικό ένας αγρότης μπορεί να καλλιεργεί 1000 με 2000 χιλιάδες στρέμματα. Αυτό είναι αδύνατον για τα ελληνικά δεδομένα.

Ο μόνος τρόπος για να επιτευχθούν στην πράξη –και φυσικά δεν γίνονται– είναι οι υψηλότερες επιδοτήσεις.

Αναφέρθηκε προηγουμένα, ότι οι επιδοτήσεις χρησιμοποιούνται με λάθος τρόπο. Αυτό γίνεται και πολλοί επενδύουν τα χρήματα αυτά σε διαμερίσματα. Σε αυτό το θέμα θα έπρεπε να υπάρχει ο έλεγχος του Κράτους. Έχω, επίσης, να παρατηρήσω ότι οι γεωπόνοι θα έπρεπε να είναι πολύ κοντά στους αγρότες και στο σημείο αυτό θέλω να σας αναφέρω ένα παράδειγμα από την περιοχή μου. Έχουν ιδρυθεί κάποιες βιοτεχνίες κοντά στους τόπους παραγωγής προϊόντων, οι οποίες τα επεξεργάζονται. Ιδρύθηκε βιοτεχνία για επεξεργασία πατάτας και συμβαίνει το εξής παράδοξο. Εισάγεται συγκεκριμένης ποικιλίας πατάτα από την Τουρκία, την οποία επεξεργάζεται η συγκεκριμένη βιοτεχνία. Οι δικοί μας παραγωγοί αναγκάζονται να μεταφέρουν τα προϊόντα στην Αθήνα για να απορροφηθούν και έχουν να συναγωνιστούν τους παραγωγούς γύρω από την Αθήνα, δηλαδή, τους καλλιεργητές του Νομού Βοιωτίας και τους καλλιεργητές του θεσσαλικού κάμπου, οι οποίοι γνωρίζουν πότε υπάρχει έλλειψη από την αγορά και συνεπώς κατεβάζουν τα προϊόντα τους, ενώ οι δικοί μας τα κατεβάζουν όποτε είναι έτοιμα, με υψηλά κόμιστρα και χωρίς πάντοτε να μπορούν να απορροφηθούν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η έφηβος Βουλευτής Καρακόζογλου Ελισάβετ έχει το λόγο.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΑΡΑΚΟΖΟΓΛΟΥ (Νομός Λαρίσης): Κύριε Πρόεδρε, αναφέρθηκε από άλλους συνομιλητές ότι τα ελληνικά μας προϊόντα, ενώ είναι άφθονα, δεν καταναλώνονται, αλλά καναλώνονται προϊόντα από άλλες χώρες, που πολλές φορές είναι και αμφιβόλου ποιότητας.

Έχω την πληροφορία, χωρίς να είμαι απολύτως σίγουρη γι' αυτό, ότι «παίζονται κάποια άλλα παιχνίδια». Αναγκάζονται κάποιες χώρες να παίρνουν τα προϊόντα αυτά από ξένες χώρες, λόγω του ότι είναι φθηνότερα, με αποτέλεσμα να μην καταναλώνονται τα ελληνικά προϊόντα. Δεν ξέρω κατά πόσον ευσταθεί αυτό, αλλά έχω αυτή την πληροφορία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η έφηβος Βουλευτής Παπαστεργίου Μαρία, έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ (Νομός Πιερίας): Κύριε Πρόεδρε, θα επανέλθω στο θέμα του τουρισμού, αφήνοντας τα θετικά και αρνητικά σχόλια για τον τουρισμό και τις συνέπειές του για την Ελλάδα, εστιάζοντας, κυρίως, την τοποθέτησή μου στη σχέση τουρισμού και Βορείου Ελλάδας.

Ενώ για ολόκληρη την Ελλάδα ο τουρισμός μπορεί να χαρακτηριστεί ως η «βαριά βιομηχανία» της, για τη Βόρεια Ελλάδα στις ημέρες μας είναι κάτι που βρίσκεται σε κρίση. Τα τελευταία γεγονότα που δημιουργήθηκαν στην Τουρκία, σχετικά με το θέμα του Οτσαλάν, ενίσχυσαν την πεποίθηση ότι το προβλεπόμενο

τουριστικό ρεύμα προς Τουρκία θα στρεφόταν προς την Ελλάδα. Όμως, μετά τα τελευταία γεγονότα του Κόσσοβου και το κλείσιμο του οδικού δικτύου από Γιουγκοσλαβία, το οποίο εξυπηρετούσε το τουριστικό ρεύμα από την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, έχει ως αποτέλεσμα τη φοβερή κάμψη τουρισμού στη Βόρεια Ελλάδα και ειδικά στην περιοχή της Πιερίας.

Η Βόρεια Ελλάδα αποτελεί ένα πολύ σημαντικό και πλούσιο τουριστικό τόπο συνδυάζοντας πολλά χαρακτηριστικά, δηλαδή, τις όμορφες παραλίες, τα όμορφα βουνά και τις θάλασσες, τους δρυμούς και τους υδροβιότοπους του Όλυμπου και της Φλώρινας, τους αρχαιολογικούς χώρους, όπως το Δίον, την Βεργίνα και την Πέλλα. Ακόμη, συνδυάζει τον πολιτισμό και την παράδοση και απ' ό,τι γνωρίζουμε κάθε καλοκαίρι διοργανώνονται εκδηλώσεις, όπως το Φεστιβάλ Ολύμπου και Χαλκιδικής, τα οποία ενισχύουν και βοηθούν στην αναζωπύρωση και αναζωογόνηση του πολιτισμικού στοιχείου και της παράδοσης.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε συγκεκριμένες προτάσεις, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση, η οποία είναι πολύ σημαντική για την Βόρεια Ελλάδα, όπου το ορεινό στοιχείο δεν επιτρέπει την ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας και που ο τουρισμός αποτελεί ίσως το σημαντικότερο οικονομικό παράγοντα για την ανάπτυξη και την ευημερία.

Κάποιες προτάσεις ήδη άρχισαν να υλοποιούνται, εστιάζονται στην προβολή της Βόρειας Ελλάδας, αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Σε εθνικό επίπεδο με τη γνωστή έκθεση «FILOXENIA» και σε διεθνές επίπεδο με την έκθεση του Βερολίνου.

Επειδή υπάρχουν τα προβλήματα στη Γιουγκοσλαβία, προβλέπεται ότι το ρεύμα από την Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη θα σταματήσει για πολύ καιρό να προσέρχεται στην Ελλάδα. Χρειάζεται, συνεπώς, να γίνει προβολή και διαφήμιση και προς άλλες ηπείρους, ακόμη και στο Μεσογειακό Χώρο και στην Ανατολή.

Σχετικά με τους τουριστικούς φορείς, θέλω να πω ότι χρειάζεται να γίνει συνεργασία ανάμεσα στους φορείς του εσωτερικού, αλλά και του εξωτερικού με την οργάνωση πτήσεων τσάρτερς. Στα πλαίσια της προβολής χρειάζεται έντυπο υλικό με φωτογραφίες, με πολύ καλή διαφήμιση και είναι απαραίτητο, βέβαια, να εξαλειφθεί η αισχροκέρδεια, η εκμετάλλευση και γενικότερα η νοοτροπία του Έλληνα που συχνά λειτουργεί ως ανασταλτικός παράγοντας για την ευημερία της χώρας μας.

Υπάρχουν και οι απαιτούμενες προδιαγραφές, ώστε γενικά η Βόρεια Ελλάδα και ειδικά η Πιερία να αναπτυχθούν τουριστικά. Αρκεί λίγο η πολιτεία να προσέξει και να προγραμματίσει ανάλογα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε τη Μαρία Παπαστεργίου για τις προτάσεις της.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής από τη Β' Αθήνας, Νικόλαος Σημαντηράκης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΚΗΣ (Β' Αθήνας):

Παρατηρείται σήμερα κυρίως το φαινόμενο της ευρείας χρησιμοποίησης ξένων –κυρίως αγγλικών– τεχνικών και τεχνολογικών όρων από την ελληνική κοινωνία, σε σημείο μάλιστα να έχει δημιουργηθεί ένα είδος τεχνολογικής διαλέκτου ανάμεσα σε άτομα που ασχολούνται με τις νέες τεχνολογίες και κυρίως με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, όπου τα ρήματα είναι στα ελληνικά και όλα τα ουσιαστικά στα αγγλικά.

Ο πλούτος της ελληνικής γλώσσας, που η ίδια έχει προμηθεύσει με σωρεία λέξεων τις δυτικές χώρες, μας επιτρέπει να μεταφράσουμε ένα μέρος της ορολογίας αυτής, όπως ήδη γίνεται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Μετάφραση ολόκληρης της ορολογίας είναι όχι μόνο αδύνατη, αλλά και περιττή, αφού πολλές ξένες λέξεις είναι απείρως πιο εύκολα χρησιμοποιήσιμες από τις αντίστοιχες ελληνικές, όπως για παράδειγμα η λέξη «φαξ» που η αντίστοιχη «τηλεομοίωτυπο», είναι δύσχρηστη λέξη.

Ήδη πολλοί φορείς έχουν αναπτύξει μια δόκιμη ελληνική ορολογία. Παράδειγμα αποτελούν ο τύπος του χώρου αυτού, καθώς και φορείς του δημοσίου, αν και μερικές φορές καταλήγουν στην υπερβολή. Η δόκιμη, όμως, ορολογία είναι παρούσα. Δεν απομένει παρά να γίνει κτήμα του καθενός, του κάθε πολίτη, του κάθε Έλληνα. Η εισαγωγή της στα σχολεία είναι σημαντικό βήμα. Ας προσπαθήσουμε να διακηρύξουμε και να αναδείξουμε τον πλούτο της χώρας μας, αφού το λεξιλόγιο και κατ' επέκταση η γλώσσα που δεν χρησιμοποιείται, φθίνει και χάνεται. Κυριότερο παράδειγμα της προσπάθειας για ελληνική ορολογία: ηλεκτρονικός υπολογιστής ή απλά υπολογιστής αντί του αγγλικού κομπιούτερ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θίξετε κ. Σημαντηράκη το θέμα τεχνολογία και γλώσσα. Πρέπει να σας πληροφορήσω ότι με το θέμα αυτό ασχολούνται όλες οι ευρωπαϊκές χώρες. Είναι ένα θέμα, το οποίο ασχολεί γενικά.

Σας ευχαριστούμε για τις θέσεις σας και δίδω το λόγο στη Δήμητρα Νικολαΐδου.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Θα αναφερθώ όσο πιο σύντομα μπορώ στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι της χώρας μου.

Το 35% του ελληνικού πληθυσμού ασχολείται σήμερα με τη γεωργία. Το ποσοστό αυτό διαρκώς μειώνεται. Η ύπαιθρος έχει εγκαταλειφθεί από τους νέους οι οποίοι μεταναστεύουν στα αστικά κέντρα. Αποκλειστικά με τη γεωργία ασχολούνται ενήλικες άνω των 40 ετών. Το επάγγελμα του γεωργού περιφρονείται, θεωρείται ασύμφορο, ανασφαλές και σκληρό. Αυτό παρατηρείται, γιατί το κόστος παραγωγής παραμένει υψηλό, ενώ οι τιμές πώλησης των αγροτικών προϊόντων είναι χαμηλές. Επίσης, ένας άλλος λόγος είναι ο υψηλός συντελεστής ΦΠΑ και η δυσκολία να προωθήσουν τα προϊόντα τους. Τα λιπάσματα είναι ακριβά, οι επιδοτήσεις είναι χαμηλές

και τα ενοίκια γης είναι υψηλά.

Τα δάνεια που δίνει η Αγροτική Τράπεζα στους αγρότες είναι υψηλότοκα. Εξίσου πρόβλημα είναι οι πρωτοδοτήσεις με βάση τις ποσοτώσεις. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί έχουν καταντήσει να είναι ιδιοτελείς και δεν προωθούν σωστά τα αγροτικά προϊόντα. Μειώνεται η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων, γιατί προτιμώνται τα ξένα, ενώ το τελευταίο διάστημα με το σκάνδαλο που προέκυψε με τις διοξίνες που υπάρχουν στα ξένα προϊόντα, παρατηρείται μια στροφή στα ελληνικά. Οι αγρότες στο σύνολό τους αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα και οι περισσότεροι βρίσκονται υπό καθεστώς ομηρίας στην Αγροτική Τράπεζα. Οι καλλιέργειες είναι απροστάτευτες από τις καιρικές συνθήκες (ασταμάτητες βροχοπτώσεις, πλημμύρες, παγετοί) και οι αποζημιώσεις που δίδονται μετά από κάποιο διάστημα είναι μηδαμινές.

Πολλά είναι τα προβλήματα και στην κτηνοτροφία. Λιγοστεύουν οι κτηνοτρόφοι και συνεπώς η παραγωγή. Εισάγουμε κρέας και γαλακτοκομικά προϊόντα σε μεγάλες ποσότητες, οι επιδοτήσεις που δίδονταν τα προηγούμενα χρόνια μειώθηκαν στο έπακρον, με αποτέλεσμα οι κτηνοτρόφοι να είναι καταχρεωμένοι.

Γενικά παρουσιάζονται πολλά προβλήματα και πολλές ελλείψεις. Σε ένα επίσης σημαντικό τομέα, στον τομέα της υγείας, οι αγρότες αντιμετωπίζουν τεράστιο πρόβλημα, γιατί το βιβλιάριο ασθενοείας τους έχει ισχύ μόνο στο νοσοκομείο. Οι ιδιώτες γιατροί στην πλειοψηφία τους δεν είναι συμβεβλημένοι με τον ΟΓΑ.

Η εθνική αγροτική πολιτική είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Η πολιτεία αδιαφορεί για τους αγρότες, με αποτέλεσμα αυτοί να αγανακτούν και να καταφεύγουν σε πορείες, διαδηλώσεις και αποκλεισμούς εθνικών οδών.

Τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, για να βελτιωθεί η κατάσταση στην οποία βρίσκονται σήμερα οι αγρότες, είναι τα εξής: Να αυξηθούν οι επιδοτήσεις. Το κράτος να ενημερώνει για τις νέες μεθόδους και να επιμορφώνει τους γεωργούς. Αποζημίωση από φυσικές καταστροφές. Ρύθμιση χρεών. Έργα υποδομής για την αντιμετώπιση της λιψυδρίας. Η τιμή των λιπασμάτων να καθορίζεται από το κράτος. Μείωση τιμών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων. Φθηνά καύσιμα στους αγρότες. Μείωση κόστους παραγωγής προϊόντων. Μειωμένο ΦΠΑ για αγορά εργαλείων. Η πολιτεία να διαθέτει χρήματα για οικονομική ενίσχυση των αγροτών και για εξυγίανση στον κλάδο. Να γίνουν αντιπλημμυρικά έργα. Αποζημίωση στους αγρότες που παθαίνουν ατυχήματα. Φορολογικές ελαφρύνσεις. Καλύτερες τιμές στα αγροτικά προϊόντα. Να αυξηθούν οι επιδοτήσεις στην κτηνοτροφία. Οι γιατροί να δέχονται τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ στον ιδιωτικό τομέα.

Τελειώνοντας θα πω δυο λόγια για την κατάσταση στους δύο αυτούς νευραλγικούς τομείς στην περιοχή μου, την ακριτική Ροδόπη. Τα προβλήματα που ανέφερα παραπάνω παρουσιάζονται έντονα στην Ροδόπη, το ποσοστό των αγροτών μειώνεται και αυξάνεται η εσωτερική μετανάστευση.

στευση. Τα χωριά ερημώνουν και η ζωή στην ύπαιθρο σβήνει. Στην κτηνοτροφία η κατάσταση είναι χειρότερη. Οι άνθρωποι που ασχολούνται με την εκτροφή βοοειδών και αιγοπροβάτων είναι ελάχιστοι. Η κτηνοτροφία ασκείται ως συμπληρωματική προς τη γεωργία, οικογενειακή δραστηριότητα, κυρίως στα ορεινά και ημιορεινά εδάφη. Η κτηνοτροφία έχει αφανισθεί εξαιτίας των χαμηλών τιμών των κτηνοτροφικών προϊόντων (γάλα, κρέας) σε σχέση με την τιμή που πωλείται το κρέας και η φέτα στο εμπόριο. Τα μαλλιά παραμένουν αδιάθετα, ενώ οι ζωοτροφές κοστίζουν.

Πρέπει να αλλάξει η εικόνα της περιοχής, γιατί στη Ροδόπη, σ' έναν καθαρά αγροτικό νομό, σχεδόν 2 στους 3 κατοίκους, απασχολούνται στον αγροτικό τομέα (ποσοστό 62,3% - απογραφή του 1991) και βρίσκεται σε μαρasmus.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων): Το λόγο έχει η Δέσποινα Παραδεισοπούλου.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Παράρτ): Το θέμα που επέλεξα να αναπτύξω είναι η κλωνοποίηση. Η επιστήμη έχει φθάσει σε τέτοιες ανακαλύψεις, που δυστυχώς ξεπερνώντας τα όρια, έχει οδηγηθεί στη δημιουργία πανομοιότυπων ατόμων ή ζώων και στα μεταλλαγμένα προϊόντα με τη βοήθεια της τεχνολογίας.

Τρανταχτά παραδείγματα της τεχνικής της κλωνοποίησης είναι τα μεταλλαγμένα προϊόντα που απασχολούν τόσο πολύ το καταναλωτικό κοινό σε ό,τι αφορά τη διατροφή του, η διάσημη πια «ντόλν», το κλωνοποιημένο δηλαδή πρόβατο, αλλά και ο Δρ. Σιντ ο οποίος ανακοίνωσε ευθαρσώς, ότι θα κλωνοποιήσει τον εαυτό του. Πρόσφατο παράδειγμα αποτελεί η είδηση ότι Αμερικανοί επιστήμονες, κλωνοποίησαν έμβρυο ανθρώπου και λίγες μέρες μετά το θανάτωσαν στο βωμό της επιστήμης. Ακόμη, οι διαβεβαιώσεις των επιστημόνων πως σε λίγα χρόνια θα είναι εφικτή η ανδρική εγκυμοσύνη, προκαλεί έκπληξη, αλλά και φόβο.

Η κλωνοποίηση είναι από ορισμένους ηθικά αποδεκτή για θεραπευτικούς λόγους και για θεραπείες ανίατων ασθeneιών, ακόμη και για την εξάλειψη της υπογονιμότητας. Πώς μπορεί, όμως, στο βωμό της προόδου και της ιατρικής επιστήμης να θυσιάζεται μια ζωή που ουσιαστικά δημιουργείται για να καταστραφεί και να διακυβεύονται χιλιάδες άλλες ζωές από τις επιπτώσεις της χρήσης μεταλλαγμένων προϊόντων που καταναλώνονται από άγνοια;

Μετά από την τόσο μεγάλη πρόοδο της ιατρικής επιστήμης, πώς μπορούμε να γνωρίζουμε σχεδόν μισό αιώνα πίσω, για να συνεχίσουμε αυτό που άρχισε ο Αδόλφος Χίτλερ; Γιατί η κλωνοποίηση είναι η συνέχεια της δημιουργίας της α- ρείας φυλής του Χίτλερ. Γιατί ποιος δεν θυμάται τα φρικιαστικά πειράματα του Μένγκελε που προσπαθούσε να δημιουργήσει τον τέλειο στρατιώτη για το Γ' ράιχ ή τα αθώα παιδάκια που θυσιάστηκαν γι' αυτόν το σκοπό; Κατά συνέπεια, πώς μπορεί η επιστήμη ή ο Δρ. Σιντ ως ένας νέος Μένγκελε

να δημιουργεί κλώνους, δηλαδή ανθρώπινες ζωντανές υπάρξεις με καρδιά και νου, μόνο και μόνο για να τα θανατώσει χρησιμοποιώντας τα όργανά τους για μεταμοσχεύσεις ή και για νέα πειράματα; Και ποιος από εμάς είναι σίγουρος ότι οι κλώνοι αυτοί δεν έχουν συναισθήματα, όπως κάθε άνθρωπος ή δεν έχουν όνειρα, φιλοδοξίες, σκέψεις και ίσως τις ίδιες συναισθηματικές ανάγκες με εμάς; Αν ο καθένας μας ήταν κλώνος, θα θέλαμε άραγε να γνωρίζουμε πως ο μοναδικός λόγος ύπαρξής μας είναι να δώσουμε «ανταλλακτικά» σε κάποιον που είναι πανομοιότυπός μας, αλλά είναι ο πρωτότυπος άνθρωπος, ενώ εμείς απομίμησή του; Εκτός αν η επιστήμη πετύχει να μην υπάρχουν συναισθήματα, προσωπικότητα και λογικό στους κλώνους, να δημιουργήσει δηλαδή κατευθυνόμενα άβουλα όντα.

Οραματιστείτε το μέλλον, το μέλλον που ο πληθυσμός της γης αποτελείται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό από κλώνους χωρίς προσωπικότητα, ικανότητα αποφάσεων που θα έχουν απλά τέλειο ανοσοποιητικό σύστημα και υψηλό πνευματικό επίπεδο. Σκεφθείτε τι συμφέροντα μπορεί να εξυπηρετήσουν αυτά τα αήττητα όντα, σκεφθείτε ακόμη πόσοι πόλεμοι μπορούν να γίνουν χρησιμοποιώντας στρατιές κλώνων και πόσο δυστυχισμένες θα είναι οι γενιές φυσιολογικών ανθρώπων, συμβιώνοντας με άτομα με πάρα πολύ αυξημένο πνευματικό επίπεδο.

Έτσι, η ευθύνη των επιστημόνων είναι πολύ μεγάλη, γιατί ενταντώνονται και δε σέβονται τη φύση, δηλαδή τους ίδιους μας τους εαυτούς. Φυσική συνέπεια όλων αυτών είναι η εκδίκηση της φύσης. Ακριβώς ό,τι συνέβη με τον υιό του Αids που προήλθε από επιστημονικά εργαστήρια, αλλά και από τη χρήση της ατομικής βόμβας στη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι για σκοπούς ειρήνευσης που οδηγεί ακόμη και σήμερα σε τερατογενέσεις. Ο Δρ. Σιντ υπόσχεται θεραπεία σε ανίατες ασθένειες, στη στειρότητα και σε όσους περιμένουν εναγωνίως μοσχεύματα. Δημιουργώντας, όμως, ανθρώπους με τέλειο ανοσοποιητικό σύστημα με τις ιδανικές αναλογίες, με τις πιο ευφάνταστες ικανότητες και με μοναδική ευφυΐα, αλλά χωρίς να γνωρίσουν ποτέ τους οικογένεια, δεν βάζει έτσι μία «βόμβα» στα θεμέλια της κοινωνίας μας; Γιατί χωρίς την ύπαρξη οικογένειας, του πρώτου και σημαντικότερου κυττάρου της κοινωνίας, πώς είναι δυνατόν να υπάρξει πρόοδος, εξέλιξη αλλά και πολιτισμός; Ποιος άνθρωπος θα έχει ηθικές αντοχές αν περιστοιχίζεται από κλώνους που υπερτερούν σε όλους τους τομείς ή αν ο ίδιος προέρχεται από τη γέννα ενός άνδρα χωρίς τη μητρική στοργή και την αίσθηση της οικογένειας; Η κοινωνία μας θα ανατραπεί συθέμελα.

Επομένως, δεν πρέπει να επιτρέψουμε να καταντήσει έτσι η κοινωνία μας. Πρέπει να παλέψουμε, να αντισταθούμε και σε καμμία περίπτωση να μην συμβιβαστούμε.

Ο άνθρωπος από τη φύση του είναι δημιουργικός και μπορεί και αναπτύσσει το πνευματικό του επίπεδο όλο και περισσότερο. Έτσι η κλωνοποίηση δεν είναι απαραίτητη για

τους λόγους που ανέφερα. Με ποιο δικαίωμα παρεμβαίνουμε στη φύση, που με τόση σοφία τα έχει προβλέψει όλα; Γιατί δεν προσπαθούμε εμείς να καλυτερεύσουμε το πνευματικό και βιοτικό μας επίπεδο; Τέλος, γιατί πρέπει να είμαστε όλοι ίδιοι, χωρίς προσωπικότητα και ταυτότητα; Το μέλλον μας θα είναι άθλιο, αν συνεχιστούν αυτές οι ενέργειες.

Πρέπει να παλέψουμε πάνω από όλα για την ανθρωπιά και να μην επιτρέψουμε την ανεξέλεγκτη πρόοδο της επιστήμης.

Μπορούμε να ιδρύσουμε μια οικουμενική επιτροπή ελέγχου ερευνών γενετικής και να φροντίσουμε η πολιτεία να ενημερώνει μέσω των ΜΜΕ κάθε άνθρωπο, για τη γενετική και τους κινδύνους που επιφυλάσσει. Δεν πρέπει να χρησιμοποιείται κανένα μεταλλαγμένο προϊόν, πριν δημοσιοποιηθεί για τις επιπτώσεις στην υγεία μας, καθώς επίσης να υπάρχει και σήμανση στα μεταλλαγμένα προϊόντα, για να έχει ο καταναλωτής δικαίωμα επιλογής. Είναι απαραίτητο οι πολίτες να αποκτήσουν επιπλέον καταναλωτική συνείδηση, αλλά και οι επιστήμονες να αποκτήσουν ήθος και να μην θυσιάζουν τα πάντα στο όνομα της επιστήμης.

Η τεχνολογία θα μπορούσε να γίνει πιο ανθρώπινη και να γίνεται προσεκτικότερη χρήση της στην αντιμετώπιση ασθενειών, όπως π.χ. στον καρκίνο. Ακόμη είναι επιτακτική η ανάγκη να απαγορευθεί σήμερα κιόλας η κλωνοποίηση.

Τέλος, πρέπει να δημιουργηθούν αυστηροί νόμοι και να διατυπωθεί κώδικας επιστημονικής δεοντολογίας για αυτά τα θέματα, ενώ σε τέτοιες περιπτώσεις να άρεται το ιατρικό απόρρητο. Υποτίθεται πως οι επιστήμες υπάρχουν για να βοηθούν τον άνθρωπο και όχι να τον καταστρέφουν.

Μακάρι, να καταλάβουν, πριν είναι πολύ αργά, όλοι αυτοί που ασχολούνται με τα θέματα γενετικής, πόσο κακό μπορούν να κάνουν στο μέλλον και να σταματήσουν άμεσα τα πειράματα και οι έρευνες πάνω σ' αυτό τον τομέα.

Εύχομαι οι σκέψεις που μοιράστηκα μαζί σας να εισακουστούν από τους μεγαλύτερους και τους αρμόδιους αλλά και από εμάς τους εφήβους, γιατί το μέλλον εξαρτάται από εμάς. Εύχομαι επίσης, όλα αυτά που αποτελούν τον μελλοντικό οφιάλη της ανθρωπότητας να σταματήσουν, και να δημιουργηθεί ένας καινούργιος κόσμος που ως βασικό στόχο δεν θα έχει το χρήμα, την αισχροκέρδεια και το προσωπικό συμφέρον, αλλά την ανθρωπιά, την ομαδικότητα και το κοινό καλό.

Ας κάνουμε έστω μία προσπάθεια, γιατί πραγματικά αξίζει...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων): Το λόγο έχει η Θεανώ Σδροούλια.

ΘΕΑΝΩ ΣΔΡΟΥΛΙΑ (Επικρατείας): Θέλω να κάνω μία παρατήρηση. Δεν ξέρω πώς θα το αντιμετωπίσει η επιστήμη ότι τα κλωνοποιημένα όντα, για παράδειγμα, το πρόβατο που δημιουργήθηκε πρόσφατα, γερνάει πολύ γρήγορα, νομίζω 16 φορές γρηγορότερα σε σχέση με κάποιο φυσιολογικό.

Αν πάρουν δηλαδή κάποια όργανα από κλωνοποιημένους ανθρώπους, όπως σχεδιάζουν, τι θα συμβεί αν τα όργανα αυτά αρχίσουν και γερνούν και ένας νέος άνθρωπος έχει τα όργανα ενός γέρου;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων): Μην μπορούμε σε θέματα που είναι περισσότερο επιστημονικά και λιγότερο κοινωνικά ή πολιτικά.

Το λόγο έχει η Σουλτάνα Τσουρακίδου.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΤΣΟΥΡΑΚΙΔΟΥ (Νομός Πέλλας): Θα αναφερθώ όσο πιο γρήγορα γίνεται για τη ζωή της παραμεθωρίου και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι σ' αυτήν.

Κατ' αρχήν θα σας μιλήσω για τη ζωή των αγροτών, γιατί κατάγομαι και εγώ από αγροτική οικογένεια. Η επαρχία μου είναι κατ' εξοχήν αγροτική περιοχή. Το επάγγελμα του γεωργού είναι επίπονο και με μικρές αποδοχές. Τα έσοδα ενός αγρότη ως επί το πλείστον εξαρτώνται από φυσικούς παράγοντες π.χ. καιρικές συνθήκες. Έτσι, αν κάποιος αγρότης θερίσει ένα χωράφι, το οποίο προηγουμένως το έχει σπείρει με τριφύλλι και βρέξει ή φυσήξει δυνατά, τότε όλα τα έξοδα που έχει κάνει και τα κέρδη που θα έπαιρνε από το συγκεκριμένο χωράφι θα χαθούν. Το συγκεκριμένο παράδειγμα μας δείχνει ότι τα αγροτικά προϊόντα δεν είναι ασφαλισμένα. Ακόμη και αν όλα πάνε καλά και πάρει τη σοδειά του ο γεωργός, τα έσοδά του είναι τόσο λίγα, που δεν μπορούν να συντηρήσουν ικανοποιητικά μία οικογένεια.

Παρακαλουθούσα μία εκπομπή όπου αναφέρθηκε ότι, για να μεγαλώσει ένα παιδί, να σπουδάσει και να βγει στην αγορά εργασίας χρειάζονται 28 εκατ. δρχ. Και σας ρωτώ, πού θα βρει τα χρήματα αυτά ένας αγρότης, όταν έχει περισσότερα παιδιά και το εισόδημά του δεν ξεπερνά, όπως γνωρίζω εγώ τα 2 εκατ. δρχ. το χρόνο;

Μετά τη χρήση πολλών ετών τα μηχανήματα που χρησιμοποιούν οι αγρότες θέλουν αλλαγή. Σήμερα, με τις μελέτες δήθεν τους βοηθούν. Από τα λίγα που γνωρίζω, όμως, ένα τρακτέρ που, πριν από μερικά χρόνια είχε 4 εκατ. δρχ και σήμερα έχει 10 εκατ.δρχ., χαρίζεται το 40%, άρα πού καταλήγουμε; Ποια είναι η βοήθεια του κράτους;

Ο κλήρος που νόμιμα δικαιούται ένας γεωργός είναι 18 στρέμματα. Αναγκάζεται να νοικιάζει χωράφια από ετεροδημότες, για να μπορέσει να τα βγάλει πέρα. Κανένα έργο δεν έχει γίνει, ώστε να διευκολύνει τον αγρότη στο δικό μου χωριό.

Το οδικό δίκτυο είναι σε άθλια κατάσταση. Ο δρόμος αυτός έγινε πριν 25 χρόνια και από τότε δεν έχει γίνει καμία συντήρηση. Είναι γεμάτος λακούβες και επειδή έχει μεγάλη κυκλοφορία γίνονται συχνά δυστυχήματα.

Η άρδρευση θέλει και αυτή ανάπτυξη. Πριν από 4 χρόνια ξεκίνησε να γίνει ένα έργο στο χωριό μου, μια δεξαμενή νερού πάνω στη Τζένα, για να διευκολύνει τους αγρότες στο πότισμα των χωραφιών τους. Τα χρήματα που εγκρίθηκαν ήταν 500 εκατομμύρια δραχμές. Το έργο αυτό έμεινε στα θεμέλια. Έτσι, οι αγρότες αναγκάζονται να ποτίζουν με ένα

αρδρευτικό δίκτυο, το οποίο είχε γίνει πριν 100 χρόνια, κάτι το οποίο δε συμβαίνει μόνο στο χωριό μου, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή.

Θα φέρω ένα παράδειγμα για την καλλιέργεια του καλαμποκιού, μια και το γνωρίζω πολύ καλά. Το ενοίκιο είναι 12.000 δραχμές, κατά μέσο όρο, γιατί υπάρχουν και πιο ακριβά. Ο σπόρος ανά στρέμμα στοιχίζει 4.500 δραχμές. Τα φάρμακα για τη σπορά 1.000 δραχμές, ενώ για το ράντισμα 2.500 δραχμές ανά στρέμμα. Τα λιπάσματα, επιφανειακά και βασικά, πρέπει να είναι τουλάχιστον 150 κιλά. Αυτά στοιχίζουν 9.000 δραχμές. Τα πετρέλαια που θα κάψει ανά στρέμμα, δηλαδή όργανο, φρέζα, καλλιεργητής, σπορά, αυλακωτήρας και ράντισμα στοιχίζουν περίπου 5.000 δραχμές. Αυτό, στην περίπτωση που ο γεωργός έχει όλα αυτά τα μηχανήματα και δεν πληρώνει κάποιον άλλον να του σπείρει ή να του ραντίσει. Συνολικά, θα δούμε πως ανά στρέμμα ο γεωργός έχει έξοδα 34.000 δραχμών. Σκεφθείτε, λοιπόν, όταν ένας γεωργός βγάζει ένα τόνο στο στρέμμα –και αυτό σε καλή περίπτωση– και η τιμή του είναι 42 δραχμές ανά κιλό. Τι θα πάρει; Θα πάρει, λοιπόν, 42.000 δραχμές, δηλαδή, θα έχει κέρδος ανά στρέμμα 8.000 δραχμές. Εάν καλλιεργεί 100 στρέμματα, αυτός ο ταλαίπωρος και συνάμα μαχητής, τι θα έχει κέρδος μέσα σε ένα χρόνο, με όλη την κούραση που θα έχει για να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις της δουλειάς του; Το κέρδος του θα είναι 800.000 δραχμές, μαζί με την επιδότηση που θα πάρει. Αυτή θα είναι για 100 στρέμματα 1.350.000 δραχμές. Συνολικά, έχουμε 2.150.000 δραχμές. Ποιο είναι το συμπέρασμα;

Μπορεί ένας άνθρωπος που το καθαρό του εισόδημα είναι 2.150.000 δραχμές να ζήσει πενταμελή οικογένεια; Μπορεί να ανταπεξέλθει, αν έχει κάποια δάνεια στην Αγροτική Τράπεζα;

Η Αγροτική Τράπεζα, τη δεκαετία του 1980 είχε αρχίσει να ασφαρίζει τους παραγωγούς των καλαμποκιών, φυσικά με κάποιο ποσό που έπρεπε να καταβάλει ο αγρότης. Μόλις είδε ότι σχεδόν κάθε χρόνο υπήρχε και κάποια θεομηνία, κατάργησε αμέσως το θεσμό, γιατί της ήταν ασύμφορος. Όταν όμως τοκίζει και ξανατοκίζει τα δάνεια των αγροτών, αυτό τη συμφέρει; Αυτή δεν είναι συμπεριφορά! Έχετε δει πώς αντιμετωπίζονται οι παραγωγοί στις τράπεζες; Επειδή δε σπούδασαν αυτοί οι άνθρωποι, σημαίνει ότι είναι παιδιά ενός κατώτερου θεού;

Σας ανέφερα μια παραγωγή και φαντάζομαι ότι το ίδιο συμβαίνει και με τις υπόλοιπες σε όλη την Ελλάδα. Όταν η πολιτεία δεν ενδιαφέρεται να βελτιώσει τη ζωή στην επαρχία, πώς οι νέοι θα μείνουν και θα ζήσουν σε αυτή; Αυτό έχει ως επακόλουθο να φεύγουν οι νέοι, για να βρουν μια καλύτερη ζωή στο εξωτερικό ή σε μεγάλες πόλεις. Γι' αυτό, λοιπόν, καλύτερες τιμές στα αγροτικά προϊόντα, μείωση του κόστους παραγωγής, μεγαλύτερες επιδοτήσεις, αφού ξέρουμε ότι είναι μεγαλύτερες, αλλά δε χορηγούνται όπως πρέπει.

Οι αγρότες, νέοι και μη, να έχουν την ίδια

μεταχείριση, γιατί και οι παλαιότεροι ήταν κάποτε νέοι και δεν είχαν τις αποδοχές και τις διευκολύνσεις που έχουν οι νέοι σήμερα και είναι χρωμένοι με δάνεια.

Ρύθμιση χρεών και αποζημιώσεις από φυσικές καταστροφές για όλες τις παραγωγές. Μιλάτε για αγροτουρισμό, αλλά μόνο στα λόγια μείνατε. Να ένας καλός τρόπος για να μπορέσουν οι αγρότες να έχουν και ένα δεύτερο εισόδημα, που θα τους βοηθήσει να έχουν καλύτερη ποιότητα ζωής.

Η περιοχή μου ονομάζεται Καρατζόβα και το χωριό μου, η Νότια ανήκει στο Δήμο Εξαπλατάνου. Είναι ένα ιστορικό χωριό, που αναφέρεται δύο φορές σε βυζαντινές πηγές. Υπήρξε έδρα της Μητρόπολης των Μολγενών κατά την τουρκοκρατία και η μοναδική περίπτωση μαζικού εξισλαμισμού, που αναφέρει η ιστορία κατά την εποχή εκείνη. Το 1759, Μητροπολίτης και λαός αλλαξοπίστησαν για να γλυτώσουν την τουρκική καταπίεση. Τρεις φορές κήκε και ξανακτίστηκε από την αρχή. Πλουσιότατη είναι η ιστορία των Ποντίων κατοίκων και κατά τη διάρκεια της αντίστασης. Το 1944 οι Βούλγαροι έσφαξαν στο χωριό μου 44 πατριώτες. Θα μπορούσε να αναδειχθεί η ιστορία του, να αναπτυχθεί το χωριό και να γίνει τουριστικό κέντρο. Είναι κτισμένο μέσα στις πλαγιές της Τζένας, της ψηλότερης κορυφής του Βόρρα. Έχει άφθονα και γάργαρα νερά. Το βουνό είναι πανέμορφο και το χειμώνα, σκεπασμένο με χιόνι. Θα μπορούσε να γίνει ένα χιονοδρομικό κέντρο και να αναπτυχθεί η περιοχή. Αν δε γίνεται κάτι τέτοιο, είναι κατάλληλο για ορειβασία. Θα μπορούσαν να κτιστούν ξενοδοχεία για να φιλοξενούν ορειβάτες. Σήμερα έρχονται ορισμένοι, αλλά δεν έχουν κάπου να μείνουν. Πού είναι η πολιτεία να βοηθήσει, ώστε να γίνουν όλα αυτά;

Στην Τζένα υπάρχουν χρυσαετοί και αγριοκάτσικα, που βρίσκονται σε ένα μέρος της Ελλάδας ακόμη. Υπάρχουν αγριογούρουνα, ζαρκάδια, λύκοι κ.ά. Δε θα μπορούσε να γίνει, λοιπόν, εθνικός δρυμός ή έστω καταφύγιο αγρίων ζώων; Πού είναι το κράτος να βοηθήσει σε αυτό; Τα ίδια συμβαίνουν και σε άλλους νομούς. Θα μου πείτε ότι δε φταίει μόνο η πολιτεία, φταίνει και οι άνθρωποι που μένουν εδώ, γιατί δεν ενεργοποιούνται. Πώς, όταν η παιδεία τους είναι τόσο περιορισμένη και δεν ενημερώνονται από τα ειδικά άτομα, που είναι εξουσιοδοτημένα από το κράτος για να πληροφορούν τους αγρότες για όλα αυτά;

Ζητώ από την πολιτεία περισσότερη στήριξη στην επαρχία, καλύτερη αγροτική πολιτική, περισσότερη κοινωνική πολιτική και μεγαλύτερη προσοχή στην παιδεία. Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΚΗΣ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να κάνω μια παρέμβαση. Επειδή ακούμε από όλους ότι το κράτος δεν είναι παρόν και ότι η πολιτεία δεν κάνει τίποτα, πρέπει να πούμε ότι η πολιτεία δεν είναι τίποτα άλλο, από εμάς. Εμείς αποφασίζουμε για την πολιτεία, για το ποιοι θα μας κυβερνήσουν και αν δεν κάνει η πολιτεία σωστά τη δουλειά της. Φταίμε εμείς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Κυριάκος Μαργαρίτης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ (Πάφος - Κύπρος): Θέλω να αναφερθώ στην ανάγκη να απεξαρτηθεί η οικονομία, κυρίως, της Κύπρου από τον τουρισμό, που είναι το άλφα και το ωμέγα της οικονομίας και έχει κατακτήσει όλες τις πτυχές της ζωής μας. Οι περισσότερες επιγραφές είναι ξενόγλωσσες και ο αριθμός των εδώ ξενόγλωσσων επιγραφών φαντάζει α-στείο, μπροστά στο μέγεθος της ξενοκρατίας στην Κύπρο.

Επίσης, οι πολιτικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τις κυβερνήσεις γίνονται με γνώμονα τις απαιτήσεις των τουριστών. Π.χ. το ότι οι πύραυλοι S 300 δεν εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο, αλλά τελικά στην Κρήτη, ήταν αποτέλεσμα πιέσεων των ξένων κυβερνήσεων που έλεγαν ότι θα βομβαρδίσουν την Κύπρο και φοβήθηκαν οι τουρίστες να έρθουν και ότι θα δημιουργούνταν προβλήματα με τα ξενοδοχεία. Έτσι χάσαμε ένα σημαντικό αμυντικό ατού.

Είναι ανάγκη να επιστρέψουμε στους παραδοσιακούς πυρήνες της οικονομίας μας, γιατί, αν στη Βόρεια Ελλάδα δεν μπορεί να αντικατασταθεί ο τουρισμός με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, στην Κύπρο, που υπάρχουν οι κατάλληλες εκτάσεις γης, είναι εφικτό. Πρέπει να επιστρέψουμε στην αγροτική οικονομία, να αναπτυχθεί η γεωργία και η κτηνοτροφία, ώστε ο τουρισμός να είναι ένα επιπλέον εισόδημα της κυβέρνησης και να μην είναι αυτό που θα προσδιορίζει την εξωτερική μας πολιτική, τον τρόπο ζωής μας, γιατί μας έχει επηρεάσει αφάνταστα. Στην ιδιωματική διάλεκτο της Κύπρου έχουν ενταχθεί σε μεγάλη ποσότητα ξένες λέξεις και έχουν αντικατασταθεί οι παραδοσιακές ελληνικές, με κυρίως αγγλικές.

Η πρότασή μου είναι να επιστρέψουμε λίγο πίσω, να στερηθούμε ίσως κάποια πράγματα από την καταναλωτική κοινωνία, ώστε να μην ξεπουλάμε εθνικές αξίες στο βωμό του τουρισμού, που θα φέρει ίσως λίγη περισσότερη γλιδή στο ήδη ανεβασμένο βιοτικό επίπεδο του νησιού.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Μαρία Μπινίκου.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΙΝΙΚΟΥ (Νομός Σάμου): Η Ικαρία από όπου κατάγομαι έχει πολλά αξιοθέατα και η διαδρομή της στην ελληνική ιστορία είναι ιδιαίτερα σημαντική. Αυτό είναι ορατό με τα πολλά μνημεία που υπάρχουν.

Η τουριστική δραστηριότητα στο νησί θα μπορούσε να ήταν ιδιαίτερα έντονη. Όμως δεν είναι και σε σύγκριση με το νησί της Σάμου που έχει αναπτυχθεί τουριστικά. Η κρατική πρωτοβουλία ασχολείται με την τουριστική διαφήμιση συγκεκριμένων και μεγάλων χωροταξικά περιοχών και αγνοεί τις μικρότερες όπως είναι η Ικαρία. Στο νησί μου δεν υπάρχουν μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, ενώ η βόρεια πλευρά του είναι ιδιαίτερα ελκυστική για τους τουρίστες.

Έχουν δοθεί κάποιες οικονομικές διευκολύνσεις και επιδοτήσεις σε ορισμένους κατοίκους. Πιστεύω, όμως, ότι αυτές δεν έχουν κατανεμηθεί σωστά και δεν ελέγχεται ο τελικός προορισμός τους, διότι

εν πολλοί καταλήγουν για αγορά διαμερισμάτων και καταναλωτικών αγαθών.

Θα πρέπει η χώρα μας να εκμεταλλευτεί το συνάλλαγμα που εισέρει, αρκετά υψηλότερο από αυτό των γειτονικών μας χωρών. Μεγάλο μέρος του θα μπορούσε να διατεθεί για τη δημιουργία ξενοδοχειακών μονάδων.

Η μη σωστή ανάπτυξη του τουρισμού προκαλεί τάσεις μονοπωλιακές, αισχροκέρδειας και υπερεκμετάλλευσης. Επίσης, προκαλεί μολύνσεις και αλλοιώσεις στο περιβάλλον που είναι επακόλουθα του στείρου μιμητισμού. Τέλος, σημαντική επίπτωση είναι η απόβλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας.

Πρέπει, για να αναπτυχθούν τουριστικά και οι μικρές περιοχές της χώρας μας, να δημιουργηθούν νέες αξιόλογες ξενοδοχειακές μονάδες και να ανακαινιστούν οι ήδη υπάρχουσες. Πρέπει να κηρυχθεί τουριστική καμπάνια για την προώθησή τους. Πρέπει να παταχθεί η αισχροκέρδεια και μάλιστα ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων που θα γίνουν στη χώρα μας, με αυστηρές ποινές για αυτούς που δεν επενδύουν σωστά τα χρήματα που παίρνουν από το κράτος. Πρέπει να ανακαινιστούν οι εγκαταστάσεις των αεροδρομίων και των πολιτιστικών κέντρων. Πρέπει να προβληθούν τα πλεονεκτήματα του τόπου μας που είναι μοναδικά. Πρέπει να δοθούν περισσότερα κίνητρα και ελαφρύνσεις στους νέους που επιθυμούν να ασχοληθούν με τον τουρισμό. Πρέπει να δημιουργηθούν νέες σχολές τουριστικών επαγγελματιών και να μη χρησιμοποιείται η εξαγγελία τους μόνο και μόνο ως προεκλογικό πυροτέχνημα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Γεώργιος Τασιούλης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΑΣΙΟΥΛΗΣ (Νομός Κορινθίας): Ο τουρισμός είναι η «βαριά βιομηχανία» της χώρας μας. Δυστυχώς, όμως, υπάρχουν ορισμένα προβλήματα τα οποία του αφαιρούν τη δυνατότητα να αναπτυχθεί ακόμα περισσότερο.

Πρέπει να φροντίσουμε ιδιαίτερα τους αρχαιολογικούς μας χώρους ως πόλο έλξης τουριστών, διότι είναι γνωστό ότι οι αρμόδιοι δεν δείχνουν το ανάλογο ενδιαφέρον. Η φύλαξή τους είναι ανεπαρκής, δεν γίνεται σωστή συντήρησή τους, ώστε να προστατευθούν από τη φθορά του χρόνου. Πολλοί από αυτούς δεν έχουν αξιοποιηθεί και λεηλατούνται από τους αρχαιοκάπηλους, που θα διωχθούν αποτελεσματικά, εφόσον αυξηθούν οι θαλάσσιες και χερσαίες περιπολίες. Οι σχολικές εκδρομές σε αυτούς τους χώρους πρέπει να αυξηθούν, ώστε οι σημερινοί μαθητές να έλθουν σε άμεση επαφή με το ιστορικό παρελθόν τους.

Πρέπει να χρηματοδοτηθεί η ανάπτυξη χειμερινών κέντρων τουρισμού και αθλητισμού και μάλιστα, αν αναλογιστούμε, ότι η χώρα μας δεν έχει καμία συμμετοχή σε χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες. Πρέπει να αξιοποιηθούν οι λουτροπόλεις και τα σπήλαια της χώρας μας. Πρέπει να δοθεί από το κράτος, μέσω των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, μεγάλη προσοχή στην αισθητική ανάπτυξη των πόλεων. Πρέ-

πει να αξιοποιηθεί ο Ισθμός της Κορίνθου, του οποίου η γύρω περιοχή έχει γίνει σκουπιδότοπος, με τη σύσταση Ειδικού Σώματος. Επίσης, στην περιοχή αυτή πρέπει να δημιουργηθεί πάρκο αναψυχής.

Για την προσέλευση τουριστών προτείνω να δημιουργηθούν μεγαλύτερα και πιο καλά οργανωμένα λιμάνια στα τουριστικά θέρετρα. Επίσης, πρέπει να ελέγχεται καλύτερα η ακτοποικική συγκοινωνία, ώστε να αποφεύγονται οι υπεράριθμοι επιβάτες και να τηρούνται σωστοί όροι υγιεινής στα πλοία. Η ελληνική σημαία θα πρέπει να υπάρχει σε όλα τα ελληνικά πλοία.

Όσον αφορά το θαλάσσιο περιβάλλον και την προστασία του, θα πρέπει να δημιουργηθούν πάρκα, ώστε να προστατευθούν τα είδη που κινδυνεύουν να εξαφανισθούν. Πρέπει να δημιουργηθεί ειδικό σώμα με κατάλληλο εξοπλισμό, για τον καθαρισμό των θαλάσσιων χώρων.

Θέλω να κλείσω με την εξής παρατήρηση. Πιστεύω ότι πρέπει να ρωτήσουμε τους σημερινούς κυβερνώντες τι νόημα έχει γι' αυτούς ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων. Είμαστε τώρα στην τέταρτη Σύνοδο, αλλά δυστυχώς οι περισσότερες από τις προτάσεις μας δεν ακούγονται, δεν λαμβάνονται καθόλου υπόψη. Δεν νομίζετε πως εμείς από τη δική μας πλευρά θα μπορούσαμε να αποδείξουμε την προσωπική μας αξία και την αξία του θεσμού; Άλλωστε πριν ακόμη εκλεγούμε, στα τετράδια που μας δόθηκαν και κληθήκαμε να αποτυπώσουμε τις απόψεις μας, σ' αυτά επάνω ανεγράφετο η φράση «Συμμετέχω στα κοινά». Εμείς συμμετέχουμε, εσείς μας ακούτε; Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ το συνάδελφο. Η συζήτηση γίνεται με αποδέκτες. Σας ακούμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΑΣΙΟΥΛΗΣ (Νομός Κορινθίας): Συγγνώμη, αλλά στο συγκεκριμένο σημείο θα υποβάλω κάποια ένσταση, διότι είναι παράπονο και των σημερινών Βουλευτών της Συνόδου αυτής, αλλά και των προηγούμενων, ότι οι προτάσεις που υποβάλλονται δεν εφαρμόζονται συνήθως για οικονομικούς λόγους. Προφανώς η Κυβέρνηση θέλει να διαθέτει τους οικονομικούς πόρους σε άλλα ζητήματα και όχι στα φλέγοντα ζητήματα του τόπου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτά είναι άλλωστε και ένα αντικείμενο, το οποίο συζητάμε. Δηλαδή, το πώς οι προτάσεις τις οποίες μπορούμε να διαμορφώσουμε και στις οποίες μπορούμε να καταλήξουμε, είναι προτάσεις εφαρμόσιμες. Για να είναι εφαρμόσιμες, χρειάζονται τα οικονομικά μέσα και χρειάζονται την ένταξή τους σε ένα ευρύτερο πλαίσιο ιεραρχημένων πολιτικών στόχων.

Πιστεύω ότι ο διάλογος, κατ' αρχάς, γίνεται για να τονώσουμε το ενδιαφέρον όλων μας για την υπόθεση που λέγεται πολιτική. Και νομίζω η υπόθεση που λέγεται πολιτική, ανεξάρτητα από τα όποια προβλήματα, είναι μία υπόθεση που αφορά τη χώρα και αφορά και τους πολίτες αυτής της χώρας. Πιστεύω, ακόμη, ότι ο μεταξύ

σας διάλογος είναι ένας διάλογος χρήσιμος και ωφέλιμος, υπό την έννοια ότι είστε μια γενιά, η οποία θα έλθει σύντομα στο προσκήνιο της κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΤΗΣ (Νομός Καρδίτσας): Πολλές από τις προτάσεις μας μπορεί να φαίνονται μη εφαρμόσιμες και αδύνατες, αλλά ας μην ξεχνάμε ότι, πριν από μερικά χρόνια, πολλές από τις προτάσεις, σήμερα έχουν εφαρμοστεί.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συμφωνούμε μαζί σου και γι' αυτό άλλωστε πιστεύω ότι αυτή η κουβέντα μπορεί να βοηθήσει πολύ σημαντικά και εμάς, αν θέλετε, να σκεφθούμε και να ακούσουμε, πώς νιώθετε και εσείς απέναντι στα προβλήματα.

Το λόγο έχει ο κ. Γιαννόπουλος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων»): Θα μου επιτρέψετε να κάνω κάποιες διαπιστώσεις. Πράγματι, πολλοί από εσάς δεν είχαν δηλώσει για να πάρουν μέρος σε αυτή την Επιτροπή, αλλά, όπως συνήθως γίνεται με τους Βουλευτές της Βουλής των Ελλήνων, έτσι και εσείς ανταποκριθήκατε.

Επιτρέψτε μου, ακόμη, να πω ότι διέκρινα μια ωριμότητα στη διατύπωση των θεμάτων, στις διαπιστώσεις και στις προτάσεις σας και ότι μας δίνεται η ευκαιρία να σκεφτούμε και να ξανασκεφτούμε τόσα θέματα. Μην περιμένετε οι προτάσεις σας αύριο να γίνουν νόμοι του Κράτους, αλλά κανένας λόγος δεν είναι χαμένος στο δημοκρατικό πολίτευμα. Διαμορφώνει μια κοινή γνώμη. Κάθε λόγος είναι ένα μέσο πίεσης για μια καλύτερη κοινωνία. Για μια καλύτερη κοινωνία στην οποία εσείς θα ζήσετε και θα ζήσετε πολύ περισσότερα χρόνια, γιατί η γενετική στην οποία αναφερθήκατε, υπόσχεται ένα μέσο όρο ζωής 140 ετών.

Οι εργασίες αυτής της πρώτης ημέρας της Επιτροπής κύλησαν πολύ καλά, γιατί της διηύθυνε ένας νέος άνθρωπος. Ο κ. Νάσος Αλευράς είναι από τα νεότερα μέλη του Ελληνικού Κοινοβουλίου και διατηρεί αυτήν τη νεανικότητα και την άνεση να διευθύνει μια συζήτηση με ένα τρόπο νεανικό και καθόλου πιεστικό. Φυσικά αύριο θα είναι η μέρα των μεγάλων αγορεύσεων και των πιθανών αντιπαραθέσεων.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έφηβοι βουλευτές, για σήμερα η συνεδρίαση τελείωσε. Η αυριανή συνεδρίαση θα γίνει στην ίδια αίθουσα στις 13.00'. Θα παρακαλέσω όσους έχουν προτάσεις που δεν περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων να τις καταθέσουν γραπτά με το όνομά τους, αύριο, για να τεθούν υπόψη και των λοιπών συναδέλφων σας.

Στο σημείο αυτό λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α' ΑΘΗΝΑΣ